

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. III.

Vsebina: 26. Pastirski list o presvetem Srcu Jezusovem. — 27. Hirtenbrief über das allerheiligste Herz Jesu. — 28. Naše romanje v Rim. — 29. Pristojbinska prostost klavzul političnih oblastev, zadevajočih prodajo ali obremenitev cerkvenega imetja. — 30. Orationes imperatae. — 31. Duhovne vaje. — 32. Konkurni razpis. — 33. Škofjska kronika.

1900.

26.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti škof ljubljanski,

vsem vernikom svoje škofije

mir, srečo in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.¹⁾

1. Ali se še spominjate, kako smo se lani na praznik presvetega Srca Jezusovega, po osmini sv. Rešnjega Telesa, temu božjemu Srcu posvetili? Povsod so bile dotične slovesnosti prelepe; posebno pa naj Vam omenim slovesnosti na Dunaju in v Rimu.

Na Dunaju se je velika cerkev sv. Štefana, ki ima prostora za 20.000 ljudi, prekrasno olepšala; od vseh strani mesta je vrelo ljudstvo v cerkev in jo napolnilo do zadnjega kotička. Gnetli so se v nji delavci, obrtniki, meščani, plemenitaši, nadvojvodi cesarske hiše. Točno ob desetih se pripelje sam presvetli cesar, vstopi skozi orjaška velika vrata, ljudstvo zapoje zvezno pesem presv. Srca Jezusovega; cesar pride na svoj prostor, poklekne in pred Najsvetejšim moli on in z njim vsa cerkev molitev, ki so jo sv. Oče za tisti dan zložili in določili. Cesar se je torej posvetil presvetemu Srcu Jezusovemu v imenu svojem in kot za-

stopnik cele države. Njemu je zaupal prihodnost države, da bi jo rešil iz nevarnosti, katere jej preté.

2. V Rimu pa so se v pavlinski kapeli svoje palače presvetemu Srcu posvetili sam sv. Oče. V petek, na ta praznik so ob pol osmih prišli v krasno olepšano kapelico in so maševali na oltarju, na katerem je bila umetna slika Jezusova sredi neštevilnih luči in lučic; potem so se pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom zapele nove litanije presvetega Srca Jezusovega, nazadnje se je podelil sv. blagoslov. V nedeljo pa se je dodala posvetitev človeštva presv. Srcu: sam sv. Oče so duhovno združeni s toliko milijoni svojih otrok dotično molitev glasno molili. Pri posvetitvi so bili navzoči nekateri kardinali in škofje, potem zastopniki Avstrije, Španjske in Belgije z družinami, pa vsi prebivavci Vatikanski.

Tudi za letos so sv. Oče dopustili, da se na enak način kakor lani presv. Srcu posve-

¹⁾ Ta pastirski list naj se takoj v početku rožnika ljudstvu prečita in pojasni.

timo. Želja sv. Očeta, njihov lep zgled in zgled vernega našega cesarja naj nas spodbudi, da se letos še z večjim žarom in še z večjo odločnostjo kakor pa lani posvetimo božjemu Srcu Jezusovemu. Rad bi Vas o tem podučil, da, zato kar naravnost navdušil. Želim pripomoči, da se kraljestvo Srca Jezusovega vtrdi v naših srcih, v naših družinah, v naših občinah, v vsi naši škofiji. Zato Vam hočem razložiti, kaj je češčenje presv. Srca Jezusovega, kako Jezus to češčenje želi in kaj nam more koristiti.

I.

3. Mi častimo Srce Jezusovo, to je pravo človeško, telesno njegovo Srce, kakor ga je kot pravi človek imel v svojih prsih, katero bije sedaj v njegovem poveličanem telesu na desnici Boga Očeta in v telesu skrivnostno pričujočem pod podobama kruha in vina na naših oltarjih. To srce ni mrtvo, ni odtrgano iz telesa Jezusovega, ampak je živo in združeno z drugimi udi v živo človeško telo; ker je živo, je združeno tudi z dušo, od katere ravno ima svoje življenje. Duša in telo pa sta v Jezusu združena z njegovo božjo naravo v eno Božjo osebo, zato moramo isto tudi o Srcu Jezusovem trditi: tudi ono ni Srce samega človeka, ampak Srce Božje osebe, Srce včlovečenega Boga, da, kar naravnost moramo reči, da je Srce Božje; saj je Jezusovo, Jezus pa je Bog.

Mi častimo torej živo, s telesom in z dušo, z Božjo in človeško naravo združeno Srce, zato častimo časteči Srce Jezusovo celega in vsega Jezusa v njegovi Božji in človeški naravi. Ako dobrotniku poljubimo dobrotno roko, mi počastimo vso osebo dobrotnikovo, akoprav smo neposredno čast izkazali samo roki; ko torej čast izkazujemo naravnost Srcu Jezusovemu, izkazujemo jo Jezusu samemu.

4. Toda kakšno čast izkazujemo temu Božjemu Srcu? Vi veste, da drugače častimo svetnike, drugače Boga. Boga kar naravnost molimo in sicer zaradi Njega samega, ker je stvarnik nebes in zemlje, neskončno popoln,

naš najvišji in neomejeni gospodar, katerega posest smo po duši in telesu, od katerega smo popolnoma odvisni. Svetnike pa častimo le kot zveste služabnike neskončnega Boga, od katerega imajo vse, karkoli imajo. Kako pa častimo presv. Srce Jezusovo? Kakor Boga ali kakor svetnike?

Presv. Srce Jezusovo častimo ne kakor svetnike, ampak s prav tisto častjo, kakor Boga. Boga moramo moliti. On je sicer enojen v naravi, ali je trojen v osebah; vsaka oseba je pravi Bog, zato se mora vsaka po Božje moliti. Druga oseba je pa privzela človeško naravo; Sin Božji je postal človek, da človeka odreši. V Božji osebi je združil Božjo in človeško naravo; Jezus je torej Božja oseba. Ker je pa Božja oseba, torej Bog, moramo ga moliti in sicer celotnega, toraj v Božji in človeški naravi. Ima pa Jezus v Božji osebi združene vse dele človeške narave, zato so vsi ti deli Božji: Božja je Njegova duša, Božje Njegovo telo, Božja Njegova glava, Božje Njegove roke, Božje Njegovo Srce. Ako je pa Srce Božje, moramo Mu izkazovati Božje češčenje.

5. Pa zakaj častimo ravno presv. Srce Jezusovo? Navesti Vam hočem nekoliko razlogov. Prvič zato, ker je srce sploh sedež in znak ljubezni. Oh, koliko je Sin Božji za nas storil! Poglejte jaslice, pogledajte križ, pogledajte tabernakelj. Kaj Ga je gnalo, da stori toliko za nas nehvaležne grešnike? Sama čista, nerazumljiva Božja ljubezen Njegova. Zato se spodobi, da tudi mi prav to ljubezen posebno poveličujemo in slavimo. Sedež ljubezni in znak njen je pa ravno srce. Ako hočemo označiti ljubezen, naslikamo srce; ako zahtevamo ljubezen, zahtevamo srce; sam Bog veli: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca!“ Če hočemo toraj počastiti Božjo ljubezen, tedaj počastimo in molimo Božje Srce našega Zveličarja.

Ker je srce znak in sedež ljubezni, zato je Srce Jezusovo vir vseh ljubeznipolnih dejanj Jezusovih, vir vseh neprecenljivih milosti, katere nam je On zaslužil in nam jih vsak

dan deli. To je nov razlog, da častimo ravno Srce Jezusovo; hočemo se Jezusu zahvaliti za vse milosti, ki nam iz ljubeznipolnega Njegovega Srca dotekajo.

Iz ravno te ljubezni je Jezus tudi vse neizmerno trpljenje svoje prevzel. Bolečine svoje in ptuje pa čuti ravno srce. Saj govorimo o srcu žalostnem, tožnem, boleznem; prav posebno občuti srce dušne bolečine. Ako pomislimo, kaj je Jezus za nas trpel, koliko tuge in žalosti zaradi naše slabosti in nesreče in da je vse to trpel koj od svoje mladosti do zadnjega zdihljeja na sramotnem križu, ali Mu ne bomo hvaležni, ali Mu ne bomo vsaj sočutja pokazali? Če pa to storimo, ali se ne bomo obrnili zopet do Njegovega Srca, ki je trpelo in iz katerega je tekla dragocena odrešilna kri do zadnje kapljice?

Srce je pa tudi znak čednosti. Saj pravimo o nedolžnem kristijanu, da ima čisto srce, saj govorimo o plemenitem srcu, o blagem srcu. Jezus sam veli: „Učite se od mene, ker sem krotek in od srca ponižen!“ Ako se torej čudimo neizrečeno vzvišenim čednostim Jezusovim, katere vidimo v Njegovim življenju, po katerih je nam najvzornejši vzgled, in ako hočemo Jezusa zavoljo teh čednosti počastiti, moremo-li to storiti bolje, kakor s počesčenjem Njegovega presvetega Srca?

Še nekaj si moramo zapomniti. Prerado gledamo na Jezusu samo zunanost Njegovo, kar je očitvidno storil in prestal, ne prodiramo pa v dno, iz katerega vse to prihaja. Zares, s svojim življenjem in trpljenjem nas je Jezus odrešil; toda, kar je v očeh božjih neprecenljive vrednosti, niso zunanja dela, marveč okolnost, da je Zveličar vse prevzel v duhu pokorščine do nebeškega Očeta, v duhu popolne podložnosti pod Njegovo sveto voljo, v duhu svete gorečnosti za čast Božjo in zveličanje sveta. Ta duh, ki se je na križu tako sijajno razodel, napolnjeval in vladal je Njegovo sveto Srce koj od početka, on je jedro Jezusovega notranjega življenja. Sedaj moremo uganiti, kaj je Jezus delal trideset let v Nazaretu, sedaj

vidimo, kaj Ga je nagibalo toliko delati in trpeti, sedaj moremo slutiti, kaj dela noč in dan skrit v naših cerkvah. Ravno to notranje življenje naj bi mi prav posebno častili in slavili in premišljevali in posnemali. Kako bi pa mogli to dolžnost bolje spolnovati, kakor s tem, da prav posebno častimo Božje Srce Jezusovo, saj je srce znak vsega, kar dušo našo napolnjuje.

Sedaj razumete, da častimo samega Sina Božjega, ako častimo Njegovo presveto Srce. Moleči Srce Jezusovo hočemo moliti Njega, ki nas je tako nežno ljubil, ki je tako strašno za nas trpel, ki nam je toliko milosti zaslužil, ki nam je sijajen zgled vseh čednosti, posebno pravega notranjega življenja.

Razložil sem Vam bistvo češčenja Božjega Srca Jezusovega; sedaj bi Vam pa še rad pokazal dolžnost, da Ga morate častiti.

II.

6. To dolžnost lahko razvidite iz vsega, kar sem Vam že do sedaj povedal. Zato se pa tudi ni treba čuditi, ako nam cerkvena zgodovina pripoveduje, da so svetniki koj od početka krščanstva častili in proslavljali ljubezen in lepoto Srca Jezusovega. Toda to češčenje je bilo le bolj zasebno, ni bilo javno in tudi še ne na način, kakor ga Vam sedaj oznanjujemo.

7. Če Vam povem, da način češčenja Božjega Srca Jezusovega, kakor se opravlja sedaj, prihaja kar naravnost od Jezusa samega, koj Vam bo tudi jasna neodklonljiva dolžnost, to Srce posebno častiti.

Da Svojo željo svetu razodene in javno češčenje na sedanji način v svet vpelje, si je Jezus Kristus odbral slabo devico, Margareto Alacoque, katero si je sam za spretno sredstvo vzgojil. Ko je postala redovnica in je bila Njemu že popolnoma vdana, začel je izvrševati Svoje svete namene. Zato se ji je prikazoval in jo o češčenju svojega Srca podučeval.

8. Znamenit je v tem oziru 27. dec. 1673, praznik sv. Janeza evangelista. O tem dnevu

je Margareta po nalogu svojih poglavarjev pisala o. Croisetu iz Jezusove družbe tako-le:

„Naj Vam povem, kar želite izvedeti o presvetem Srcu Jezusovem. Mislim, da sem prve dotične milosti prejela na dan sv. Janeza evangelista. Dobila sem iz tega ljubeznjivega Srca tolike milosti, da me že samo spomin na nje z začudenjem napolnjuje. Ni treba, da Vam jih opisujem, spomin nanje se mi vse življenje ne bo iz duše izbrisal.“

„Potem se mi je to Božje Srce pokazalo s svojo častitljivo rano kakor na prestolu iz plamena, bilo je svetlejšje od solnca in prozorno kot steklo. Obdajal ga je trnjevenec, kar znači zbadanje, ki prihaja od naših grehov. Na vrhu je bil križ, ker je bil križ koj v prvem početku včlovečenja vanj vsajen, ker že takrat ga je napolnjevala vsa grenkoba, katero so mu zadajala uboštvo, bolečine, poniževanje in zaničevanje pripravljeno Mu tekom vsega življenja.“

„Sedaj mi je dal spoznati, kako goreče želi, naj bi ga ljubili vsi ljudje in naj bi mogel vse odvrniti od pota v pogubljenje, kamor jih satan trumoma peha. To hrepenenje ga je nagnilo, da je sklenil odpreti ljudem Svoje Srce z vsemi zakladi ljubezni, usmiljenja, milosti, posvečenja in rešitve, ki jih v sebi vklepa. S temi zakladi, kateri izvirajo iz Srca Božjega, hoče obilno in s polnimi rokami obsuti vse one, kateri si bodo po svojih močeh prizadevali Njegovemu Srcu skazati in pridobivati ljubezni, čiščenja in poveličevanja. To Srce Božje naj se pa časti v podobi Njegovega telesnega Srca. Hotel je, naj ga jaz v podobi nosim na svojem srcu, da vanj Svojo ljubezen vtisne, da ga obogati s Svojimi zakladi in da v njem uduši vsa neurejena nagnjenja. Tudi hoče Svoje milosti in Svoj blagoslov deliti povsod, kjer se bo ta sveta slika postavila in častila.“

„Ta pobožnost je zadnje prizadevanje Njegove ljubezni, da bi ljudi v zadnjih stoletjih rešil hoteč jih iztrgati iz gospodstva satanovega, ki bi jih rad uničil, in hoteč pripeljati jih k sladki prostosti Njegovega gospod-

stva, katero hoče postaviti v srcih vseh onih, ki bodo to pobožnost opravljali.“

„Potem mi je ta kralj moje duše rekel: Glej namene, za katere sem te odbral in odlikoval. Že od zibeli tvoje sem na te posebno pazil, sam sem ti bil učenik in vodnik, da te izobrazim in postaneš sposobna izpeljati moje načrte, ter ti morem zaupati ta veliki zaklad, katerega sem ti sedaj pokazal.“

„Pri teh besedah sem padla na zemljo in rekla s Tomažem: „Moj Gospod in moj Bog!“ O tem, kar sem takrat občutila, ne morem več povedati, ne vem, sem li bila v nebesih ali na zemlji.“

9. Tako blaž. Margareta Alacoque. Oglejmo si nekoliko te besede Jezusove, ker so za nas kaj spodbudne in podučne.

Gospod Jezus gleda zadnja stoletja; On vidi, da je v teh stoletjih satan veliko oblast dobil nad ljudmi, bolj ko kedaj so se ljudje dali od njega zaslepiti in derejo v svoje pogubljenje. To pa Jezusa boli, ljudje se Mu smilijo, sklene jih rešiti. Toda kako? On spozna vzrok tej nesreči: ljudje so izgubili vero in ljubezen do Njega, v srcih njihovih vlada smrtonosna ljubezen do sveta in greh. Zato se pa morejo rešiti le tedaj, ako se povrnejo nazaj k Jezusu in k Njegovi ljubezni. Toda kako ljudska srca za to ljubezen pridobiti? Kaj sklene Jezus? On hoče iz zakladov svojega Srca obilneje zajemati milosti in pomoč, ter obilneje ko do sedaj ljudem deliti, da, milosti Svoje hoče nad ljudi kar razlivati, naj bi se grešniki vrnili k Njegovi ljubezni, mlačnejši postali goreči, pravični pa v popolnosti napredovali. Te preobilne milosti pa hoče deliti pod enim pogojem: kristjanje naj časté Njegovo Srce in naj si prizadevajo, da Ga časté tudi drugi.

In On pokaže Margareti Svoje Srce živo, kakor mu v prsih bije, toda z rano, s trnjevo krono in križem v plamenu. Zraven pa izreče željo, naj se Njegovo presveto Srce ravno tako naslika, kakor ga je pokazal, in vsem, ki bodo tako podobo častili, obeta posebnih milosti. On želi torej, da častimo sliko Nje-

govega Srca, da pa od slike svoje misli obrnemo na Njegovo telesno Srce, kakor bije v Njegovem povečanem telesu v nebesih ali v svetem zakramentu, ter Ga molimo radi Božje narave, s katero je sklenjeno; naj se spomnimo rane, katero je presveto Srce dobilo na križu, spomnimo krvi in bolečine, katere je pri trpljenju Jezusovem čutilo. Polni hvaležnosti, ljubezni in sočutja se popnimo še više in moleči občudujmo duhovno Srce Jezusovo, namreč Njegovo ljubezen, usmiljenje, Njegove notranje čednosti in preobilne zaklade.

10. Nazadnje razkrije Jezus še namen te pobožnosti, namreč: kraljestvo satanovo naj se v srcih ljudi razdere, utemelji pa kraljestvo Njegovega Srca in Njegove ljubezni. Preobilne in nenavadne milosti, katere častilcem Svojega Srca obeta, naj to delo dovrše. In ravno ta je najslajša, najbolj tolažilna obljuba Jezusova, da hoče v srcih Svojih častilcev utemeljiti kraljestvo Svojega Srca in rešiti jih od pogubljenja. Nazadnje pa Jezus še dostavi, da je to Njegovo zadnje prizadevanje, zadnji poskus rešiti od pogubljenja ljudi poslednjih stoletij. Ako se torej ta zadnji poskus ne obnese, potem gorje svetu!

11. V novih prikazovanjih je Gospod Jezus Svojo izvoljenko še bolj natanko podučil, kako naj se časti Njegovo presveto Srce. V tem pogledu je najbolj imenitno prikazanje v osmini sv. Rešnjega Telesa l. 1675. Margareta je klečala pred Najsvetejšim in srčno hrepenela ljubezen z ljubeznijo povrniti. In glej, v duhu zagleda Zveličarja s presvetim Srcem, ter sliši, kako jo podučuje.

Najpoprej jo spomni na ljubezen, katera gorí v Njegovem Srcu in pravi, da ni ničesar opustil, ampak je vse storil, da, kar izercpil se je, da bi to gorečo ljubezen do ljudi tudi v dejanju pokazal. Za tem se ponovno potoži, da Mu ljudje to ljubezen večinoma z nehvaležnostjo vračajo, ker Ga bivajočega v svetem Zakramentu neprenehoma žalijo z nespoštljivim obnašanjem, z Božjimi ropi, s hladnostjo in zaničevanjem. Najbolj Ga pa boli in peče, da

mora vse to trpeti tudi od oseb v Njegovo službo posebno odbranih in posvečenih, namreč od duhovnikov, redovnikov in redovnic.

Po tem izrazi željo, naj bi Mu kristjanje za vsa ta težka in britka razžaljenja zadostovali. Naj bi se v ta namen vpeljal poseben praznik za počeščenje Njegovega presvetega Srca, kjer bi Mu duhovniki s predpisanimi molitvami in sv. mašo v imenu cele svete cerkve zadostovali za vsa razžaljenja. Ostali verniki pa naj bi ga pristopivši k sv. obhajilu prejeli v čisto, verno in ljubezni goreče srce, ter Mu v ponižni spravi prošnji zadostovali za vsa razžaljenja, katera mora trpeti bivajoč v sv. Zakramentu.

Nazadnje govori Jezus še o plačilu, katero hoče dati vsem, ki bodo tej želji Njegovi ustregli; obljubi, da bo Svoje Srce prav na široko odprl in ljubezen Svojo v obilni meri razlival na one, kateri bodo Njegovo Srce sami čistili, pa tudi na one, ki se bodo prizadevali, da bi Ga čistili tudi drugi.

Vidite, kako se Jezus zopet pritožuje radi naše prevelike nehvaležnosti. O, vsacega ljubiš, kdorkoli ti kaj dobrega stori, Jezus pa je za te v hlevcu, na križu, v tabernakeljnu, Jezus za te žrtvuje Svoje življenje, za te prelije vso Svojo kri, Jezus te ljubi z neskončno ljubeznijo, On se muči za tvojo večno in časno srečo, ti se pa Zanj ne zmeniš, ti ga žališ, ti zaničuješ, ti pa kar naravnost v časno in večno pogubo dereš. To ga boli in peče, po pravici se torej pritožuje.

12. Pa kaj želi od nas, da prenehajo Njegove tožbe, da se potolaži Njegovo Srce? On želi dvoje: nasprotno ljubezen in zadostovanje. In ali je težko ljubiti toliko nesebično ljubezen? Ali je težko zadostovati Njemu, ki za nas še vedno trpi zanemarjen v presvetem Rešnjem Telesu? Ako ti dobrega očeta, ljubljeno mater zaničujejo, ali te ne bo srce gnalo, da jim zadostiš s posebno ljubeznijo, s posebnim spoštovanjem? Ravno tako te bo gnalo tvoje lastno srce, da zadostuješ Jezusu, ako Ga imaš le količkaj rad.

Slišali ste pa tudi, kako Jezus pobožnost do Svojega presv. Srca združuje s pobožnostjo

do sv. Rešnjega Telesa. Ako govori o Svoji ljubezni do ljudi, prikazuje na presv. Zakrament, kot na največji dokaz ljubezni; ako se pritožuje o naši nevhvaležnosti, naglašuje najbolj ne vredno postopanje do tega sv. Zakramenta; za zadostovanje želi in zahteva pogosto sv. obhajilo in praznik presv. Srca Njegovega naj bo v petek po osmini svetega Rešnjega Telesa.

Sedaj veste, kaj Jezus želi; sedaj veste, da Vam ponuja ravno Svoje Srce, ako hočete, da se ne izgubite v brezbožnosti sedanjih časov, ampak premagate vsa zapeljevanja, odbijete vse skušnjave in rešite svoje neumrljive duše. Ravno češčenje Svojega Srca podaja Jezus kot najboljšo sredstvo, da se v naših srcih razdere kraljestvo satanovo, utemelji pa kraljestvo Njegove Božje ljubezni.

III.

13. In v resnici, ako je hotel Gospod Jezus Kristus v srcih naših utemeljiti kraljestvo ljubezni Božje, ni mogel odbrati boljšega sredstva, kakor je češčenje Njegovega Božjega Srca, saj nas mora to Srce res ganiti in nagniti, da ga v resnici presrčno ljubimo.

Presveto Srce nas spominja na najbolj znamenite dobrote Jezusove ljubezni do nas. Te dobrote so včlovečenje Sina Božjega, zakrament sv. Rešnjega Telesa, grenko trpljenje in britka smrt Jezusova. Pobožnost do presvetega Srca Jezusovega nas pa ravno na te neizrekljive dobrote spominja in je ravno zato prav pripravna vneti v srcih naših nasprotno ljubezen. Saj vendar dokazi ljubezni srce najbolj prevzamejo in kako bi mogel veren kristjan dokazati ljubezni Srca Jezusovega premišljevanje, pa ostati hladen, mrzel, nemaren, ne pa vneti se najbolj iskrene ljubezni?

To premišljevanje nam podpira želja Jezusova, naj se napravijo podobe Njegovega telesnega Srca, kakor Ga je odkril in pokazal blaženi Margareti Alacoque. Ta podoba prikazuje presveto Srce Jezusovo vse v plamenu: okoli Njega je trnjeva krona, na strani glo-

boka rana in na vrhu vsajen križ. Jezus sam je rekel, kako želi, naj se take podobe javno časté, da bi mogel na ta način vspešno ganiti brezčutna ljudska srca.

14. In zares, ako vidim presveto Srce Jezusovo, pa me rana, križ in trnjeva krona spominjajo na grozovito trpljenje Božjega Sina in sicer za mojo dušo, za srečno mojo večnost, se mi začne daniti, da vsaj nekoliko slutim, koliko je moja duša vredna, kaj mora biti moja večnost in kaj moje življenje! Daniti se mi začne, da vsaj nekoliko tudi slutim, kaj je Božja svetost in pravičnost, kaj strašnega je greh, kaj groznega upor proti Bogu! Oh, sam Sin Božji žrtvuje vse za mojo dušo, sam Sin Božji trpi toliko, da zadosti pravici Božji za mojo upornost in nepokorščino! In jaz? . . . Duše ne smem izgubiti, Boga ne smem žaliti! Vse na svetu je minljivo, nično; za večnost treba delati, za večnost treba skrbeti in živeti! . . . Jezus, Sin Božji, mene tako ljubi, in jaz? Moram Ga ljubiti, ljubezen do Njega naj prevzame vse srce moje: da, le Njemu hočem služiti! S Savlom kličem: Gospod, kaj naj storim? Slišim odgovor: Veruj, kar je Bog razodel, spolnuj, kar je Bog zapovedal, varuj se hudega in delaj dobro! In jaz obljubim iz dna svojega srca: Gospod, hočem, le zapoveduj, jaz hlapec slušam: kakor pri sv. krstu se zopet odpovem vragu in njegovim delom in njegovemu napuhu; edino Ti, moj Jezus, vladaj v mojem srcu!

15. Vidite, kako češčenje Božjega Srca Jezusovega že samo po sebi razdira v nas kraljestvo satanovo, utemeljuje pa kraljestvo ljubezni Jezusove! Toda za našo pokvarjeno naravo, ki je tako silno na zlo nagnjena, je kaj težka zvestoba do Jezusa. Onda satan nikoli ne miruje, marveč skuša nas sam in po hudobnih ljudeh, da se zopet od Jezusa obrnemo, kraljestvo Njegovo iz naših src iztrebimo in zopet proti zapovedim Božjim in cerkvenim, Bogu uporni in nepokorni živimo. Huda borba nastane v srcu onega, ki se hoče Bogu posvetiti, borba za Jezusa ali proti Je-

zusu, borba za satana ali proti njemu! Kdo bo zmagal?

Oh, ne obupajte; saj ste čuli, kako hoče Jezus prav obilnih in prebogatih milosti razsvetljenja in pomoči razliti na one, ki časté Njegovo presveto Srce. Blažena Margareta piše: „To božje Srce je neizcrpljiv studenec, iz katerega se neprenehoma izlivajo tri reke. Prvič, reka usmiljenja za grešnike, nad katere priteka duh kesanja in pokore; drugič, reka ljubezni, ki skuša pomagati vsem, ki so v nadlogah in potrebah; posebno onim, ki želé napredovati v krščanski popolnosti; tretjič, reka ljubezni in svetlobe za popolne prijatelje, katere hoče s seboj zediniti, da jim svojo znanost in svoja načela podeli, naj bi se vsi Njemu posvetili in vsak po svoje si prizadevali, da ga poveličujejo. Tem bo Devica Marija prav posebno pomagala, da dosežejo krščansko popolnost. Da, presveto Srce Jezusovo bo vsem onim, ki so ga v življenju častili, v času smrti varno pribežališče in varno pristanišče. Ono jih bo branilo in ščitilo. To Srce je morje dobrote, v katero naj ubogi pogreznejo svoje potrebe, morje radosti, v katero naj vsi potopimo svojo žalost, morje poniževanja zoper našo prevzetnost, morje usmiljenja za vse siromake, morje ljubezni za vse trpine.“

O prebogate milosti! Ako iz presvetega Srca Jezusovega priteka tako obilna pomoč za dušne borbe, ne bojmo se, le hitimo k temu Božjemu Srcu, le hitimo pred tabernakelj, in zmagali bomo, ostali bomo zvesti Jezusu; kraljestva Srca Jezusovega utemeljenega v našem srcu ne bo nikdo pokončati mogel.

16. Čujte nekoliko zgledov, da se prepričate, kako se pred kraljestvom Srca Jezusovega umika kraljestvo satanovo.

V neki občini na Nemškem je bila grda navada, da se je ob vsaki cerkveni slovesnosti nezmerno plesalo in zraven mnogo grešilo. Zastonj so se duhovniki prizadevali to navado odstraniti; dekleta in mladeniči se za opominjevanja niso dosti zmenili. Vpelje se pa pobožnost do presv. Srca Jezusovega; na večji

praznik se mladina temu presv. Srcu posveti. Dekletom pokloni župnik lepo sliko presvetega Srca in pravi: „ve hočete danes zvečer na ples, Jezusa to ne bo veselilo; težko vam bo, ne iti, toda pomislite, glejte izmučeno Srce Jezusovo!“ Dekleta se spogledajo, molče odidejo, na ples pa ni nobene.

V drugi župniji je vladala nezmerna ošabnost in ničemurnost, še zakonske žene so se gizdavo lišpale. Tudi tukaj se vpelje pobožnost do presv. Srca Jezusovega. Kmalu začne premagovati duh ponižnosti: mnoge častivke presv. Srca Jezusovega se združijo in sklenejo, da se bodo na čast presv. Srca Jezusovega prav priprosto nosile gledé obleke in las; kar si bodo na ta način prihranile, bodo dale v dobre namene.

Na Solnograškem je vladala velika nepotrpežljivost in sovražnost. Vpelje se pobožnost presv. Srca Jezusovega in kmalu dozori dvojen sad. Udje te pobožnosti so si prizadevali, da bodo gledé na trpeče Srce Jezusovo vse težave in križe potrpežljivo in vdano v voljo Božjo nosili in da bodo iz ljubezni do ponižnega Srca Jezusovega vsako sovražnost iz svojih src pregnali, ker sami želé, da jih krotki Jezus ne bi pognal iz Svojega Srca.

V drugi Solnograški župniji so se častivci Srca Jezusovega združili, da se boré zoper oskrunjevanje nedelj in praznikov. Posvetili so se presv. Srcu in obljubili, da hočejo na čast Božjega Srca Jezusovega sami nedelje in praznike posvečevati, pa tudi pri onih pospeševati in zahtevati, pri katerih imajo oblasti, vpliva in ugleda.

Prav pogubno je pijanstvo, posebno žganjarstvo. Satan se tega poslužuje, da ljudi v velike grehe zapeljuje. Oh, koliko prepira, sovraštva, kvantanja, ponočevanja, zapravljanja, pohujševanja prinese pijanstvo, posebno žganje. Ali niso pijanci, posebno žganjepivci surovi, divji, živinski, ali ne kalé oni miru v hiši, ali niso vzrok mnogemu zdihovanju, britkemu joku in stoku, velikim nesrečam, pa tudi pomanjkanju in siromaštvu;

ali žganje ne razdira zdravja, ali ne pokončuje pameti in razuma, in kakošni so otroci nesrečnih pijancev in žganjepivcev? Žganje je res hudičev strup! Pijanci uvidevajo včasih svojo nesrečo in sramoto, ali moči jim manjka, da se iztrgajo iz te grde sužnjosti. Kje torej pomoči? Pri Božjem Srcu Jezusovem.

Pred nekoliko leti je ta kuga besnela v neki župniji na Tirolskem. Vpelje se bratovščina presv. Srca Jezusovega. To je vlekle. Duhovni so nekatere može na to opozorili, da naj bi se iz ljubezni do presv. Srca premagovali in zatajevali. In res, možje se združijo v društvo zmernosti, ter se iz ljubezni in na čast Srca Jezusovega zavežejo ogibati se vsake nezmernosti v opojnih pijačah. Škof briksenški so dotično društvo radi potrdili in rekli, da je to poklonstvo Srcu Jezusovemu posebno drago. Tako se je iz ljubezni do presv. Srca Jezusovega in z Njegovo pomočjo v tej župniji začelo razdirati kraljestvo satanovo.

Še huje je na Irskem; tudi tam besni kuga pijanstva, tudi tam se žganje nezmerno uživa; še žene so se začele žganjepitju vdajati. Kaj ne, strah in groza! Kdo bo pomagal? Presveto Srce Jezusovo. Člani častivcev presv. Srca so se združili in sklenili, v naskoku naleteti to Srce in ga prositi za milost, da bi sužnje pijanstva rešil, osvobodil in nazaj na pot treznosti pripeljal. To milost hočejo doseči z molitvijo, z dobrim zgledom in zatajevanjem. Zato so se zavezali, da se bodo iz ljubezni do Srca Jezusovega sploh vsake opojne pijače prav popolnoma ogibali in nikdar ne kapljice ne bodo pokusili. Kaj ne, to je junaško!

V mnogih krajih moški ne prihajajo k službi Božji, posebno ne marajo za pogosto prejemanje sv. zakramentov in sicer posebno iz strahu pred ljudmi. Čudno, da so fantje in možje tako bojzljivi! Pa tudi tukaj pomaga presveto Srce Jezusovo. Iz Kolumbije v Ameriki se piše: „Posebno se moramo Bogu zahvaliti za pogum, s katerim toliko odličnih mož Bogu služi. V bratovščino presv. Srca Jezusovega sta vpisana dva ministra, dva ge-

nerala, skoraj vsi državni podtajniki in mnogi bogatini, ki se javno shajajo in svojo vero spričujejo.“

Kraljestvo satanovo razdira najbolj do dna pogostno in vredno prejemanje svetih zakramentov. Tukaj se grešnik kesa, tukaj sklone zapustiti greh, tukaj ugasuje ljubezen do sveta in njegovega blišča, tukaj odpira srce ljubezni Božji in pokrepčan po dobljeni milosti sv. zakramenta začne dobro, čednostno živeti kot podložnik kraljestva Božjega. In glejte, ravno pobožnost do presv. Srca Jezusovega nagiba vernike, da večkrat pristopajo k mizi Gospodovi in tedaj tudi k zakramentu sv. pokore. Oh, kolika sreča!

Na zadnje še en zgled, da vidite, kako se more po pobožnosti do presv. Srca Jezusovega v celih župnijah razdreti kraljestvo satanovo, vtemeljiti po kraljestvo Srca Jezusovega. Na Avstrijskem je mirna gorska vas. Novodobno brezverstvo še ni moglo do tje prodreti. Le enkrat v letu je v vasi mnogo več življenja in sicer o prazniku presv. Srca Jezusovega. Obhaja se tridnevnic, pa k nji prihajajo verniki iz vseh sosednih župnij. Obilno število jih pristopi k sv. obhajilu in ko se Najsvetejše v veliki procesiji nese po polju in čez travnike, slavi presv. Srce Jezusovo veliko zmagoslavje. Od 770 župljanov jih je nad 500 v bratovščini presvetega Srca Jezusovega. In sad? O tem piše vredni župnik: „Sad pobožnosti do presv. Srca Jezusovega je očividno. Mladina ni več tako surova in pokvarjena, ampak je sramežljiva in bogaboječa; zakonska sreča, radost in zakonski mir se ne rušijo; otroci in posli so radi pokorni. Razlog temu je, ker je ni hiše, v kateri bi ne bilo slike presv. Srca Jezusovega. ker je ni hiše, v kateri bi ne bilo člana bratovščine Srca Jezusovega.

Predragi, kaj želite Vi za Vaše hiše in župnije? Ali naj bo pri Vas kraljestvo satanovo? ali naj namreč pri Vas vlada grešni ples, ničemurnost, ošabnost, sovražnost, pijanstvo, žganjarija, preklinjanje, razuzdanost, nesramnost? Ali ne želite, da tudi nad Vami vlada Jezus? da je pri Vas doma ponižnost, pri-

jateljstvo, treznost, mir, sramežljivost, čistost, pokorščina, odkritosrčnost? Hočete-li tako? Tedaj začnite častiti presv. Srce Jezusovo, pa bote kmalu z Njegovo pomočjo svobodni onega sramotnega robstva, v katerem Vas drži satan s pomočjo strasti, svobodni bote in vselega srca bote čednostno živeli in zvesto služili edinemu svojemu Kralju: Jezusu, kar edino je tudi za nas častno.

Ako pogledam po naši domovini, poživlja se mi veselo upanje, da se kraljestvo satanovo ne bo več širilo, ampak se zmiraj bolj in bolj omejevalo, pokončevalo in razdiralo. Oh, saj vidim, kako se dan za dnevom širi kraljestvo Marijino, po Mariji pa nam prihaja Jezus in Njegovo kraljestvo. Po vseh krajih naše lepe škofije gledam veliko število Marijinih hčerâ, pa tudi gledam rastoče število Marijinih sinov, ki se združujejo za resen boj proti grdim strastem, za resen boj proti zalezovanju satanovemu. O, čutim in skušam, da po Mariji napreduje dobro življenje, izgublja se pa grdo, nesramno življenje. O Marija, zmaguj, pridobivaj si zmiraj več hčera, pa tudi sinov, o naj ne bo brez njih nobene župnije, potem pa jih očiščene in vse vnete predstavi Jezusu, pripelji v kraljestvo Njegovo, iz katerega naj se nikoli več ne ločijo!

Vidim tudi tretji red, kjer se moške in žene združujejo za iste borbe pod varstvom in obrambo sv. Frančiška; moške in žene cele naše škofije, kar Vas ni v Marijinih družbah, stopite v tretji red in kmalu boste tudi iztrgani iz rok satanovih, ter pripeljani k Srcu Jezusovemu, pripeljani v njegovo kraljestvo.

In kaj še veselega gledam? Gledam svete misijone: o kako beži satan pobit in poražen iz župnij, kjer je sveti misijon. Gledam pa, kako se mlado in staro bolj pogostokrat zbira pri mizi Gospodovi; vidim, kako se ob nedeljah skupno v zboru in glasno časti in moli Jezus v sv. Rešnjem Telesu, gledam tudi število ponočnih častivcev presv. Srca Jezusovega v tabernakeljnu. Kraljestvo satanovo, kraljestvo tmine in greha se izgublja, širi pa se kraljestvo presvetega Srca Jezusovega, kraljestvo luči in čednosti.

IV.

Prišel je mesec rožnik. V tem mesecu imamo razen binkoštnih praznikov dva praznika Jezusove ljubezni: praznik sv. Rešnjega Telesa, 14. rožnika, in praznik presv. Srca Jezusovega, 22. rožnika. Prvi praznik bomo obhajali po navadi, kar se dá slovesno v procesijah. z zvonjenjem, pokanjem možnarjev in petjem; tudi osmina naj se obhaja po navadi s sveto mašo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

Praznik presv. Srca Jezusovega naj se pa tako-le praznuje:

1. Naj se odloči tridnevica, kakor lani: v četrtek, petek in soboto, 21., 22., 23. rožnika naj bodo zjutraj po sv. maši ali pa zvečer pete litanije presv. Srca Jezusovega z dotično pravno molitvijo, točno kakor je v knjigi „Molitve pri očitni službi božji“, str. 29, 30, 31, 32; opomnim, da molitev „Presladki Jezus“, str. 31, sv. Oče kar naravnost želé;

2. pri glavni slovesnosti v petek (22./6.), ali v nedeljo (24./6.) naj se po pridigi bere od sv. Očeta odločena posvetitev presv. Srcu Jezusovemu; naj jo gg. pridigarji kratko obrazlože, potem pa tako molijo, da poedine kratke odstavke prav glasno izgovoré najpoprej oni, potem ravno tiste besede ljudstvo za njimi;

3. k glavni slovesnosti naj se povabijo občinski zastopniki, da se kot taki pobožnosti udeležé; naj se jim odloči poseben prostor;

4. v petek ali pa v nedeljo popoldne naj bo po slovesnih litanijah procesija s presvetim Rešnjim Telesom, kakor je o veliki noči; tudi te naj se občinski zastopniki skupno udeležé;

5. v petek ali v nedeljo zjutraj naj ima šolska mladina skupno sv. obhajilo; moške, žene, mladeniči in dekleta pa naj se razdelé skozi celo osmino tako, da bo vsak dan po en oddelek opravil pravno sv. obhajilo, o katerem naj p. t. duhovni pastirji ljudstvo podučé;

6. v osmini naj bo letos vsak dan sveta maša pred izpostavljenim Najsvetejšim; dodajo naj se litanije presv. Srca s posvetitvijo; kjer bolje ugaja, naj bodo litanije zvečer;

7. prosim vse tudi, naj bi se zvečer dné 21. rožnika na čast presv. Srcu Jezusovemu zažigali povsod na okolu kresovi, kateri naj spričujejo ljubezen vernikov do Božjega Sina in naj dajejo javno zadostovanje za vsa razžaljenja, katera trpi Gospod Jezus od onih, ki kraljestvo Njegovega presv. Srca v sebi in v drugih izpodkopavajo;

8. glavne slovesnosti: posvetitev in procesija naj se prijavi okrajnim oblastim, da se jih morejo udeležiti, ako bodo mogle;

V Ljubljani, 10. maja 1900.

9. v Ljubljani bo v stolnici glavna slovesnost v petek, kjer bom jaz pridigoval in maševal, ter vso škofijo presv. Srcu Jezusovemu posvetil.

Posvetimo se presv. Srcu Jezusovemu; Jezus naj pa nad nami izpolni svoje obljube in naj nas obspé z obilnimi milostmi, da Mu moremo ostati zvesti do smrti.

† Anton Bonaventura
škof.

27.

Antonius Bonaventura,

von Gottes und des apostolischen Stuhles Gnaden Fürstbischof von Laibach,

allen Gläubigen seiner Diöcese

Heil und Segen von unserem Herrn und Heilande Jesus Christus!¹⁾

1. Erinnert Ihr Euch noch, wie wir uns voriges Jahr am Feste des allerheiligsten Herzens Jesu nach der Octav des allerheiligsten Frohnleichnamfestes, diesem göttlichen Herzen geweiht haben? Ueberall wurden die betreffenden Festlichkeiten feierlich begangen, erwähnen aber will ich Euch nur die Feier zu Wien und Rom.

In Wien wurde die große St. Stephanskirche, die 20.000 Menschen fassen kann, herrlich geschmückt; von allen Seiten der Stadt eilte das Volk in die Kirche und erfüllte sie bis zum letzten Plätzchen. Arbeiter, Gewerksleute, Bürger, Adelige, Erzherzoge waren in derselben versammelt. Punkt zehn Uhr fuhr der Kaiser selbst vor; trat durch das riesige Hauptthor; das Volk begann das Bundeslied des allerheiligsten Herzens Jesu zu singen; der Kaiser nahm seinen Platz ein und betete knieend vor dem Allerheiligsten und mit ihm die ganze Kirche das Gebet, welches der heilige Vater für diesen Tag verfaßt und bestimmt hat. Der Kaiser also hat sich dem göttlichen Herzen

geweiht in seinem eigenen Namen als auch als Vertreter des ganzen Reiches. Ihm hat er die Zukunft des Staates anvertraut, damit er gerettet werde vor den Gefahren, die ihm drohen.

In Rom indes hat sich in der paulinischen Kapelle seines Palastes der heilige Vater selbst dem allerheiligsten Herzen Jesu geweiht. Freitag, somit am Festtage, um halb acht Uhr, kam er in die schön geschmückte Kapelle und brachte das heilige Messopfer dar am Altare, auf dem ein kunstvolles Bild Jesu mitten unter zahllosen Lichtern erstrahlte; hierauf wurde die neue Litanei des allerheiligsten Herzens Jesu vor dem ausgelegten Allerheiligsten angestimmt, und endlich der Segen erteilt. Am darauffolgenden Sonntage wurde noch die Weihe der Menschheit an das göttliche Herz hinzugefügt. Der heilige Vater selbst hat geistig vereint mit so vielen Millionen seiner Kinder das betreffende Gebet laut verrichtet. Der Weihe wohnten einige Kardinäle und Bischöfe, die Gesandten Oesterreichs, Spaniens und Belgiens sammt ihren Familien und alle Bewohner des Vatican bei.

¹⁾ Dieser Hirtenbrief wolle gleich zu Beginn des Monats Juni den Gläubigen vorgelesen werden.

Auch für heuer hat der heilige Vater die Weihe an das göttliche Herz ähnlich wie voriges Jahr gestattet. Der Wunsch des heiligen Vaters, sein schönes Beispiel, sowie das unseres gläubigen Kaisers möge uns aneifern, daß wir uns heuer mit desto größerer Inbrunst und Entschlossenheit als voriges Jahr dem göttlichen Herzen Jesu weihen. Mein Wunsch ist es, Euch darin zu belehren, ja Euch dazu zu begeistern. Ich wünsche etwas dazu beizutragen, daß sich das Reich des Herzens Jesu in unsern Herzen, in unsern Familien, in unsern Gemeinden, in unserer ganzen Diöcese befestige; deshalb will ich Euch erklären, worin die Andacht zum göttlichen Herzen Jesu besteht, wie Jesus diese Andacht wünscht und wie sie Euch nützen kann.

I.

3. Wir verehren das Herz Jesu, d. i. Sein wahres, menschliches, leibliches Herz, wie Er es als wahrer Mensch in seiner Brust hatte, welches nun in seinem verklärten Leibe zur Rechten Gottes des Vaters und in dem geheimnisvoll unter den Gestalten des Brotes und Weines auf unsern Altären gegenwärtigen Leibe schlägt. Dieses Herz ist nicht todt, nicht herausgerissen aus dem Leibe Jesu, sondern lebendig und vereint mit den übrigen Gliedern seines lebendigen menschlichen Leibes. Weil es lebendig ist, ist es auch mit der Seele vereint, von der es eben sein Leben bezieht. Leib und Seele sind aber in Jesus mit seiner göttlichen Natur zu einer göttlichen Person vereint; deshalb müssen wir dies auch vom Herzen Jesu behaupten, denn auch dieses ist nicht das Herz bloß eines Menschen, sondern das Herz einer göttlichen Person, das Herz des menschengewordenen Gottes, ja, wir müssen geradezu behaupten, daß es ein göttliches Herz ist, weil es Jesu Herz ist, Jesus aber ist Gott.

Wir verehren somit das lebendige, mit Leib und Seele, mit der göttlichen und menschlichen Natur vereinte Herz, deshalb verehren wir das Herz Jesu preisend den ganzen Heiland in seiner göttlichen und menschlichen Natur. Wenn wir einem Wohlthäter die Wohlthaten spendende Hand küssen, so haben wir der ganzen Person des Wohlthäters Ehre erwiesen, obwohl wir unmittelbar nur der Hand Ehre erwiesen haben; wenn wir nun direct das Herz Jesu verehren, so verehren wir Jesum selbst.

4. Doch welche Ehre erweisen wir diesem göttlichen Herzen? Ihr wißt, daß wir Gott und die Heiligen nicht auf gleiche Weise verehren. Gott beten wir an und zwar Seiner selbst willen, weil er Schöpfer Himmels und der Erde, unendlich vollkommen, unser höchster, unbeschränkter Herrscher ist, dessen Eigenthum wir dem Leibe und der Seele nach sind, von dem wir vollkommen abhängig sind. Die Heiligen verehren wir indes nur als treue Diener des unendlichen Gottes, von dem sie alles, was sie besitzen, haben.

Wie nun verehren wir das göttliche Herz Jesu? Wie Gott oder wie die Heiligen? Das allerheiligste Herz Jesu verehren wir nicht wie die Heiligen, sondern gerade so wie Gott. Gott müssen wir anbeten. In ihm ist zwar nur ein Wesen, aber drei Personen, und jede Person ist wahrer Gott, deshalb müssen wir jede als Gott anbeten. Die zweite göttliche Person hat die menschliche Natur angenommen, der Sohn Gottes ist Mensch geworden, um den Menschen zu erlösen. In der göttlichen Person hat er die göttliche und menschliche Natur vereint. Jesus ist somit eine göttliche Person. Weil er eine göttliche Person, somit Gott ist, müssen wir ihn anbeten, und zwar ganz, also in seiner göttlichen und menschlichen Natur. Jesus hat nun in seiner göttlichen Person alle Theile der menschlichen Natur vereinigt, deshalb sind alle diese Theile göttlich: göttlich seine Seele, göttlich sein Leib, göttlich sein Haupt, göttlich seine Hände, göttlich sein Herz. Ist nun sein Herz göttlich, müssen wir ihm göttliche Verehrung zollen.

5. Warum jedoch verehren wir gerade das allerheiligste Herz Jesu? Ich will Euch einige Gründe anführen. Erstens deshalb, weil das Herz überhaupt der Sitz und das Sinnbild der Liebe ist. Ach, wie viel hat der Sohn Gottes für uns gethan? Blicket hin zur Krippe, blicket zum Kreuze, zum Tabernakel. Was hat ihn wohl bewogen, daß er so viel für uns undankbare Sünder gethan hat? Nichts anderes als seine reine, unbegreifliche, göttliche Liebe! Deshalb geziemt es sich, das auch wir besonders diese Liebe verherrlichen und preisen. Sitz und Sinnbild dieser Liebe ist aber eben das Herz. Wollen wir die Liebe kennzeichnen, malen wir das Herz; verlangen wir Liebe, so verlangen wir das Herz; Gott selbst gebietet: „Liebe den Herrn, deinen Gott aus deinem ganzen Herzen!“ Wollen wir nun die göttliche Liebe

verehren, so verehren und beten wir das göttliche Herz unseres Heilandes an.

Weil nun das Herz Sinnbild und Sitz der Liebe ist, deshalb ist auch das Herz Jesu die Quelle aller liebevollen Handlungen Jesu, der Brunnen aller unschätzbaren Gnaden, welche er uns verdient hat, und sie auch täglich mittheilt. Das ist ein neuer Grund, gerade das Herz Jesu zu verehren; wir wollen Jesu danken für alle Gnaden, die uns aus seinem liebevollen Herzen zufließen.

Aus eben dieser Liebe übernahm Jesus auch sein unermessliches Leiden. Fremde und eigene Leiden empfindet wieder das Herz. Wir sprechen doch vom traurigen, wehmüthigen, leidenden Herzen; denn besonders Seelenleiden und Qualen fühlt das Herz. Bedenken wir, wie viel Jesus für uns gelitten, wie viel Trauer und Leid unserer großen Schwäche und Armseligkeit wegen erduldet, und dies alles gleich von seiner zarten Jugend an, bis zum letzten Athemzuge am schmachvollen Kreuze, werden wir ihm nicht dankbar sein, ihm nicht unser Mitleid ausdrücken? Thun wir aber dies, werden wir uns nicht an sein Herz wenden, welches gelitten hat, und aus dem das theuere Erlösungsblut bis zum letzten Tropfen geflossen?

Das Herz ist ferner Sinnbild der Tugend. Sagen wir nicht von einem unschuldigen Christen, daß er ein reines Herz hat; reden wir nicht von edlen, guten Herzen? Jesus selbst befiehlt: „Lernet von mir, denn ich bin sanftmüthig und demüthig vom Herzen.“ Bewundern wir nun die unendlich erhabenen Tugenden Jesu, die wir in seinem Leben erblicken, und wollen wir Jesu dieser Tugenden wegen verehren, können wir dies geziemender thun, als durch die Verehrung seines heiligsten Herzens?

Noch etwas müssen wir uns merken. Allzugern schauen wir bei Jesu nur auf sein Aeußeres, was er augenscheinlich gethan und gelitten, wir dringen aber nicht bis zum Grunde, aus dem all dies hervorquillt. Wahrlich, durch sein Leben und Leiden hat uns Jesus erlöst; doch nicht äußere Werke sind es, die in den Augen Gottes unendlichen Wert besitzen, sondern der Umstand, daß der Heiland all dies im Geiste des Gehorsams seinem himmlischen Vater gegenüber, im Geiste vollkommener Unterwürfigkeit unter seinen heiligen Willen, im Geiste heiligen Eifers für die Ehre Gottes und das Heil der Welt über-

nommen hat. Dieser Geist, der sich am Kreuze so herrlich erwiesen hatte, erfüllte und beherrschte sein heiliges Herz gleich vom Anfange, er ist der Kern des innerlichen Lebens Jesu. Nun können wir errathen, was Jesus dreißig Jahre zu Nazareth gewirkt; jetzt sehen wir, was ihn bewogen, so viel zu arbeiten und zu leiden; jetzt können wir ahnen, was er Tag und Nacht verborgen in unsern Kirchen thut. Gerade dies innere Leben sollen wir besonders verehren, preisen, betrachten und nachahmen. Wie könnten wir aber dieser Pflicht besser genügeleisten, als durch die besondere Verehrung des göttlichen Herzens Jesu; da ja das Herz das Kennzeichen all dessen ist, was unsere Seele erfüllt.

Nun sehet Ihr ein, daß wir den Sohn Gottes selber verehren, wenn wir sein Herz verehren. Das göttliche Herz anbetend, wollen wir denjenigen anbeten, der uns so zart geliebt, der so schrecklich für uns gelitten, der uns so viele Gnaden verdient, der uns ein so herrliches Beispiel aller Tugenden, besonders des wahren innern Lebens bietet.

Ich habe Euch das Wesen der Verehrung des göttlichen Herzens Jesu gezeigt, nun will ich Euch noch beweisen, daß Ihr es verehren müßet.

II.

6. Diese Pflicht könnet Ihr aus all dem, was ich Euch bisher erklärt habe, ersehen. Deshalb dürfet Ihr Euch auch nicht wundern, wen Euch die Kirchengeschichte erzählt, das Heilige vom Anbeginne des Christenthums die Glorie und Schönheit des Herzens Jesu verehrt und gepriesen haben. Diese Verehrung war jedoch mehr privat, noch nicht öffentlich und wurde auch nicht in der Weise vorgenommen, wie wir sie heutzutage verkünden.

7. Wenn ich hinweise, daß die Art und Weise der Verehrung des göttlichen Herzens Jesu, wie sie jetzt stattfindet, unmittelbar von Jesu selber ausgeht, so wird Euch sofort die unabweißbare Pflicht, dies Herz zu verehren, einleuchten.

Um seinen Wunsch bekanntzumachen und die öffentliche Verehrung, wie sie jetzt geübt wird, einzuführen, wählte Jesus eine schwache Jungfrau Margaretha Alacoque, welche er sich selber zur geschickten Leitung aufgezogen hat.

Als sie Klosterfrau geworden und Ihm vollkommen ergeben war, begann er seine heiligen Absichten auszuführen. Er erschien ihr öfter und belehrte sie über die Verehrung seines Herzens.

Denkwürdig in dieser Hinsicht ist der 27. December 1673, das Fest des heiligen Johannes des Evangelisten. Ueber diesen Tag schrieb Margareth auf Befehl ihrer Vorgesetzten an P. Croiset S. J. Folgendes:

„Ich will Ihnen nun erzählen, was Sie über das allerheiligste Herz Jesu zu erfahren wünschen. Ich meine, daß ich die ersten Gnaden in dieser Hinsicht am Feste des heiligen Johannes des Evangelisten empfangen habe. Ich empfieng aus diesem liebevollen Herzen so viele Gnaden, daß mich schon die Erinnerung daran mit Bewunderung erfüllt. Ich brauche sie Ihnen nicht zu schildern, das Andenken daran wird jedoch nie aus meiner Seele schwinden.“

„Hernach erschien mir dieses göttliche Herz mit seiner glorreichen Wunde wie auf einem Throne von Flammen; es war heller als die Sonne und durchsichtig wie Glas. Ein Dornenkranz umgab dasselbe, was die von unsern Sünden verursachten Stiche bedeutet. Oben aber stand ein Kreuz, weil das Kreuz gleich beim Beginne der Menschwerdung hineingepflanzt war, denn schon damals war es erfüllt von der ganzen Bitterkeit, welche ihm Armuth, Leiden, Verdemmüthigungen und Berpottungen Zeit seines Lebens verursacht haben.“

„Nun gab er zu erkennen, wie sehnjüchtig er wünsche, daß ihn alle Menschen liebten, und daß er alle vom Wege ins Verderben abwenden könnte, wohin sie Satan scharenweise zieht. Dieses Verlangen hat ihn zum Entschlusse bewogen, sein Herz mit allen Schätzen der Liebe, Barmherzigkeit, Gnade, Heiligung und Rettung, die es in sich birgt, zu eröffnen. Mit diesen Schätzen, welche aus dem göttlichen Herzen strömen, wolle er reichlich und mit vollen Händen alle überschütten, welche sich nach ihren Kräften bemühen werden, seinem Herzen Liebe, Verehrung und Verherrlichung zu erweisen und diese zu vermehren. Dieses göttliche Herz wolle man jedoch in Gestalt seines leiblichen Herzens verehren. Er wollte, ich möchte es im Bilde an meinem Herzen tragen, damit er demselben seine Liebe eindrücke, damit er es mit seinen Schätzen bereichere und alle

ungeordneten Neigungen erdrücke. Auch werde er überall, wo dieses heilige Bild aufgestellt und verehrt wird, Gnaden und Segen spenden.“

„Diese Andacht sei eine letzte Bemühung seiner Liebe, um die Menschheit in den letzten Jahrhunderten zu retten, aus der Gewalt des Satans zu entreißen, der sie zu vernichten sucht, und um sie zur süßen Freiheit der Herrschaft seiner Liebe zu führen, welche er in den Herzen aller, die diese Andacht verrichten werden, fest begründen wird.“

„Hierauf sprach dieser König meiner Seele: Sieh die Absichten, für welche ich dich auserkoren und bevorzugt habe. Schon von der Wiege an habe ich auf dich acht gegeben; ich war dir Lehrer und Führer, damit ich dich bilde und du fähig werdest meine Pläne auszuführen, und ich dir diesen großen Schatz, den ich dir jetzt gezeigt, anvertrauen könnte.“

„Bei diesen Worten fiel ich zur Erde und sprach mit Thomas: ‚Mein Herr und mein Gott!‘ Davon, was ich damals empfand, vermag ich nicht mehr aussagen; ich weiß nicht, war ich im Himmel oder auf Erden.“

So die selige Margaretha Mlacoque. Sehen wir uns diese Worte Jesu genauer an, denn sie sind für uns sehr lehrreich und anregend.

Der göttliche Heiland schaut die letzten Jahrhunderte; er sieht, daß in diesen Jahrhunderten der Satan große Gewalt über die Menschheit erlangt hat; mehr denn je ließen sich die Menschen verblenden und stürzen sich ins Verderben. Dies aber erfüllt Jesum mit Schmerzen; die Menschheit erbarmt ihm, er beschließt sie zu retten. Doch wie? Er erkennt den Grund dieses Unglücks: die Menschheit verlor den Glauben und die Liebe zu ihm; in ihrem Herzen herrscht todbringende Liebe zur Welt und Sünde. Daher kann sie nur dann gerettet werden, wenn sie zurückkehrt zu Jesu und zu seiner Liebe. Doch wie soll er die Menschenherzen für diese Liebe gewinnen? Was beschließt Jesus? Er will aus dem Schatze seines Herzens reichere Gnade und Hilfe schöpfen, und in größerer Fülle als bisher austheilen; ja, seine Gnaden will er unter die Menschheit ausgießen, damit die Sünder zu seiner Liebe zurückkehren, die Lauen eifriger werden und die Gerechten in der Vollkommenheit zunehmen möchten. Diese überreichen Gnaden aber will er unter einer Bedingung spenden:

die Christen mögen sein Herz verehren und sich bestreben, daß es auch von anderen verehrt werde.

Und er zeigte Margarethen sein lebendiges Herz, wie es in seiner Brust schlägt, aber mit einer Dornenkrone und mit einem Kreuze mitten einer Flamme. Hierauf sprach er den Wunsch aus, man möge sein Herz malen gerade so wie er es gezeigt hat, und gelobte allen jenen, welche dieses Bild verehren würden, besondere Gnaden. Er wünscht demnach, daß wir das Bild seines Herzens verehren, vom Bilde aber unsere Gedanken zu seinem leiblichen Herzen wenden, wie es in seinem glorreichen Leibe im Himmel oder im allerheiligsten Sacramente schlägt, und es anbeten mögen wegen der göttlichen Natur, mit der es vereint ist; wir mögen gedenken der Wunden, die das allerheiligste Herz am Kreuze empfangen, des Blutes, das es am Kreuze vergossen und des Leidens, das es erduldet. Voll Dankbarkeit, Liebe und Mitgefühl mögen wir uns höher erheben und anbetend das geistige Herz Jesu, nämlich seine Liebe, Barmherzigkeit, seine innern Tugenden und überreichen Schätze bewundern.

Endlich offenbart Jesus noch die Absicht dieser Andacht, nämlich: das Reich des Satans möge in den Herzen der Menschheit zerstört, das Reich seines Herzens und seiner Liebe aber begründet werden. Die zahllosen und ungewöhnlichen Gnaden, welche er den Verehrern seines Herzens verspricht, mögen dieses Werk vollenden. Und eben dies ist das süßeste und tröstlichste Versprechen Jesu, daß er in den Herzen seiner Verehrer das Reich seines Herzens gründen und sie vom Verderben erretten will. Schließlich fügt Jesus noch hinzu, daß dies sein letztes Bestreben, sein letzter Versuch, die Menschheit der letzten Jahrhunderte zu retten, sei. Wenn nun dieser letzte Versuch mißlingt, dann wehe der Menschheit!

In spätern Erscheinungen belehrte Jesus seine Auserwählte noch genauer, wie man sein heiligstes Herz verehren solle. In dieser Hinsicht ist wohl die wichtigste jene Erscheinung, welche auf den Sonntag in der Octav von Frohleichnam 1675 fiel. Als Margaretha vor dem allerheiligsten Sacramente kniete und von großer Sehnsucht erfüllt war, dem Herrn Liebe mit Liebe zu vergelten, sah sie im Geiste den Heiland mit seinem allerheiligsten Herzen und hörte seine Belehrung.

Zuerst erinnerte er sie an die Liebe, die in seinem Herzen brennt, und sagte, daß er nichts unterlassen, sondern alles gethan, ja, sich selbst erschöpft hat, um diese glühende Liebe zur Menschheit auch in der That zu bezeugen. Hierauf klagte er wiederholt, daß ihm die Menschen diese Liebe nur mit Undank vergelten, weil sie ihm im allerheiligsten Sacramente ununterbrochen mit Unehrebarkeit, Sacriliegen, Kälte und Verachtung begegnen. Am schmerzlichsten aber empfinde er, daß er dies auch von Personen, die zu seinem Dienste besonders erwählt und geweiht sind, nämlich von Priestern und Ordenspersonen, erdulden müsse.

Nun äußerte er den Wunsch, die Christen mögen ihm für all diese schweren und bitteren Beleidigungen Genugthuung leisten. Zu diesem Zwecke möge ein besonderes Fest zur Verehrung seines heiligsten Herzens eingeführt werden, an dem die Priester durch vorgeschriebene Gebete und das heilige Messopfer im Namen der ganzen heiligen Kirche ihm für alle Unbilden Genugthuung leisten sollen, die übrigen Gläubigen aber mögen durch den Empfang des allerheiligsten Sacraments in ihr reines, gläubiges und liebesprühendes Herz und durch demüthige Abbitte Genüge leisten für die Beleidigungen, die er im allerheiligsten Sacramente erdulden muß.

Zuletzt sprach Jesus noch vom Lohne, der allen zutheil werden wird, die diesem Wunsche entsprechen werden. Er versprach, daß er sein Herz erweitern und in überreicher Fülle die Wirkungen seiner Liebe über diejenigen ausgießen werde, welche seinem Herzen Ehre erweisen und sich bemühen, daß sie ihm auch von anderen erwiesen werde.

Sehet Ihr, wie Jesus abermals über unsere allzugroße Undankbarkeit klagt! Du liebst gewiß jeden, der dir Gutes thut; Jesus aber ist deinetwegen im Stalle, am Kreuze, im Tabernakel; Jesus opfert deinetwegen sein Leben, vergießt deinetwegen sein Blut; Jesus liebt dich mit unendlicher Liebe, er quält sich ab für dein ewiges und zeitliches Heil; du aber kümmerst dich nicht um ihn, du beleidigst ihn, du verspottest ihn, du eilst direct ins zeitliche und ewige Verderben; das schmerzt und kränkt ihn, und mit Recht klagt er darüber.

Doch was wünscht er von uns, damit seine Klagen aufhören, damit sein Herz besänftigt werde?

Zwei Dinge wünscht er: Gegenliebe und Genugthuung. Ist es wohl schwer eine so uneigennützig Liebe zu lieben? Ist es schwer Genugthuung zu leisten ihm, der für uns noch immer verlassen im allerheiligsten Sacramente leidet? Wenn dein guter Vater, deine geliebte Mutter verspottet werden, wird dich nicht dein Herz antreiben, ihnen mit besonderer Liebe, mit besonderer Hochachtung Genugthuung zu leisten? Ebenso wird dich dein eigenes Herz antreiben, Jesu Genugthuung zu leisten, wenn du ihn nur einigermaßen liebst.

Ihr habet aber auch gehört, wie Jesus die Andacht zu seinem allerheiligsten Herzen mit der Andacht zum allerheiligsten Altarsacramente verknüpft hat.

Spricht er von seiner Liebe zur Menschheit, so weist er auf das Sacrament des Altars, als den größten Beweis seiner Liebe, hin; klagt er über unsere Undankbarkeit, so betont er am Meisten die Unehreverbietigkeit diesem Sacramente gegenüber; zur Genugthuung wünscht und fordert er den häufigen Empfang des heiligsten Sacramentes, und das Fest seines allerheiligsten Herzens soll Freitag nach der Octav des allerheiligsten Frohnleichnams stattfinden.

Nun wisset ihr, was er verlangt; jetzt sehet ihr ein, daß er euch sein Herz anbietet, damit ihr, sofern ihr wollet, in diesen gottlosen Zeiten nicht verloren gehet, sondern die Versuchungen abweist, die Versuchungen überwindet und euere unsterblichen Seelen rettet. Eben die Verehrung seines göttlichen Herzens reicht uns Jesus als das beste Mittel dar, damit in unsern Herzen das Reich des Satans zerstört, das Reich seiner göttlichen Liebe aber begründet werde.

III.

Und in der That; wollte der Herr Jesus Christus das Reich der göttlichen Liebe in unsern Herzen gründen, so konnte er kein besseres Mittel wählen, als die Verehrung seines göttlichen Herzens; denn dies Herz muß uns wahrlich rühren und bewegen, daß wir es wirklich herzlich lieben

Das göttliche Herz erinnert uns an die wichtigsten Wohlthaten der Liebe Jesu zu uns. Diese Wohlthaten sind die Menschwerdung des Sohnes Gottes, das Sacrament des Altars, das bittere

Leiden und Sterben Jesu. Die Andacht zum göttlichen Herzen Jesu erinnert uns aber gerade an diese unermesslichen Wohlthaten und ist eben aus dem Grunde sehr geeignet, in unseren Herzen Gegenliebe zu erwecken. Es überwältigen ja die Beweise der Liebe das Menschenherz ammeisten; und wie könnte auch ein gläubiger Christ die Beweise des göttlichen Herzens betrachten und kühl, kalt, nachlässig verbleiben, statt in heiligster Liebe zu erglühen?

Diese Betrachtung nun unterstützt der Wunsch Jesu, daß man Bilder seines heil. Herzens anfertige, wie er es der seligen Margaretha Alacoque geoffenbart und gezeigt hat. Dieses Bild stellt das allerheiligste Herz Jesu ganz in Flammen dar: um daselbe eine Dornenkrone, an der Seite eine tiefe Wunde und oben ein Kreuz. Jesus selbst äußerte sich, wie sehnsüchtig er wünsche, man möge solche Bilder öffentlich verehren, um auf diese Weise die unempfindlichen Menschenherzen erfolgreich rühren zu können.

Wahrlich, blicke ich das allerheiligste Herz Jesu an, so erinnern mich die Wunde, das Kreuz und die Dornenkrone an das schreckliche Leiden des Sohnes Gottes, das er für meine Seele, für meine glückselige Ewigkeit erduldet hat. Es beginnt in mir zu tagen, daß ich wenigstens theilweise ahne, was meine Ewigkeit, mein Leben sein muß! Es beginnt in mir zu tagen, daß ich wenigstens einigermaßen ahne, was die göttliche Heiligkeit und Gerechtigkeit, wie schrecklich die Sünde, wie gräßlich die Empörung Gott gegenüber sei! Ach, der Sohn Gottes selbst opfert alles für meine Seele; der Sohn Gottes selbst leidet so viel, damit er der göttlichen Gerechtigkeit für meinen Widerstand und Ungehorsam Genugthuung leiste! Und ich?.. Die Seele darf ich nicht verlieren; Gott darf ich nicht beleidigen! Alles auf Erden ist vergänglich, nichtig; für die Ewigkeit muß ich arbeiten, sorgen, leben! Jesus, der Sohn Gottes, liebt mich so sehr, und ich? Ich muß ihn lieben, die Liebe zu ihm möge mein ganzes Herz durchdringen: ja, nur ihm will ich dienen! Mit Paulus rufe ich aus: Herr, was soll ich thun? Glaube, was Gott geoffenbart; erfülle, was Gott geboten hat; meide das Böse und thue Gutes! Und ich gelobe aus der Tiefe meines Herzens: Herr, ich will; befehl nur und ich, dein Diener, gehorche: wie bei der Taufe entsage ich wieder dem

Satan und seinen Werken und seinen Gelüsten, Du, allein, mein Jesus, herrsche in meinem Herzen!

Sehet Ihr, wie die Verehrung des göttlichen Herzens Jesu schon an und für sich in uns das Reich des Satans untergräbt und das Reich der göttlichen Liebe begründet! Doch für unsere verdorbene Natur, die so sehr zum Bösen geneigt ist, ist die Treue zu Jesu außerordentlich schwer. Der Satan ruhet nie, sondern er bemüht sich selbst und im Vereine mit bösen Menschen zu bewirken, daß wir uns wieder von Jesu abwenden, sein Reich aus unsern Herzen auszrotten; und Gott widerspänstig und ungehorsam wider die göttlichen und kirchlichen Gebote leben. Ein harter Kampf erhebt sich im Herzen desjenigen, der sich Gott weihen will, ein Kampf für oder gegen Jesu; ein Kampf für Satan oder gegen ihn! Wer wird siegen?

Ach, verzweifelt nicht! Ihr habt doch gehört, wie Jesus reichliche und ergiebige Gnaden der Erleuchtung und Hilfe über alle ausgießt, die sein heiligstes Herz verehren. Die selige Margaretha schreibt: „Dieses göttliche Herz ist eine unerschöpfliche Quelle, aus welcher ununterbrochen drei Ströme hervorsprudeln: Erstens der Strom der Barmherzigkeit gegen die Sünder, über die der Geist der Buße sich ergießt; zweitens der Strom der Liebe, die allen beistehen will, die sich in Unglück und Noth befinden, namentlich die in der christlichen Vollkommenheit Fortschritte machen wollen; drittens der Strom der Liebe und des Lichtes für vollkommene Freunde, die das göttliche Herz mit sich zu vereinigen wünscht, daß es ihnen seine Kenntniss und seine Grundsätze mittheilt, damit sich alle ihm weihen und bemühen, es zu verherrlichen. Diesen wird die Jungfrau Maria besonders helfen, daß sie die christliche Vollkommenheit erlangen. Ja, das allerheiligste Herz Jesu wird allen jenen, die es im Leben verehrt haben, zur Zeit des Todes als sichere Zufluchtstätte und sicherer Hafen der Ruhe und des Friedens erscheinen. Das Herz ist ein Meer der Güte, in welches die Elenden ihre Bedürfnisse versenken, ein Meer der Freude, in welches wir alle unsere Trauer begraben sollen, ein Meer der Verdemüthigung unserem Stolze gegenüber, ein Meer der Erbarmung für alle Leidenden, ein Meer der Liebe für alle Dulder.“

O, überreiche Gnaden! Fließt aus dem allerheiligsten Herzen Jesu eine so reichliche Hilfe für

Seelenkämpfe, so fürchten wir nicht! Eilen wir zu diesem göttlichen Herzen, eilen wir vor das Tabernakel und wir werden siegen; wir werden Jesu treu bleiben; das Reich des göttlichen Herzens wird niemand in unserem Herzen austilgen können.

Hört nun einige Beispiele, damit ihr euch überzeugen, wie sich vor dem Reiche Jesu das Reich des Satans zurückzieht.

In einer deutschen Gemeinde herrschte die bedauernswürdige Gewohnheit, daß man bei jeder kirchlichen Feier unmäßig tanzte und dabei viele Sünden begieng. Vergebens bemühten sich die Priester, diese Gewohnheit abzuschaffen; die Mädchen und die Jünglinge kümmerten sich wenig um die Ermahnungen. Da wurde die Andacht zum allerheiligsten Herzen Jesu eingeführt; an einem hohen Festtage wurde die Jugend dem allerheiligsten Herzen Jesu geweiht. Den Mädchen schenkte der Pfarrer ein schönes Bild und sprach: „Ihr wollet heute abends tanzen gehen, Jesum wird das nicht freuen; schwer wird es euch fallen, daheim zu bleiben, aber blicket hin zum gequälten Herzen Jesu!“ Die Mädchen blickten einander an, gingen stillschweigend davon, zum Tanze aber stellte sich keine ein.

In einer andern Pfarre herrschten unmäßiger Hochmuth und große Bußsucht; sogar verheiratete Frauen kleideten sich hoffärtig. Auch hier wurde die Andacht zum allerheiligsten Herzen Jesu eingeführt. Bald begann der Geist der Demuth die Oberhand zu gewinnen; viele Verehrerinnen des allerheiligsten Herzens Jesu vereinigten sich und beschloßen, dem allerh. Herzen Jesu zu Ehren sich sehr einfach zu kleiden, und was sie dabei ersparten, zu guten Zwecken zu verwenden.

In einer Pfarre der Diöcese Salzburg herrschte große Unduldsamkeit und Feindseligkeit. Es wurde die Andacht zum allerheiligsten Herzen Jesu eingeführt und bald reifte eine doppelte Frucht. Die Mitglieder dieser Andacht bestrebten sich im Hinblick auf das leidende Herz Jesu alle Beschwerden und Kreuze geduldig und ergeben in den Willen Gottes zu ertragen und aus Liebe zum gedemüthigten Heilande jede Feindseligkeit aus ihren Herzen zu verbannen, da sie ja selber wünschen, daß sie der sanfte Heiland nicht aus seinem Herzen verbanne.

In einer andern salzburgischen Pfarre vereinigten sich die Verehrer des göttlichen Herzens, um gegen

die Entheiligung der Sonn- und Festtage zu kämpfen. Sie weiheten sich dem allerh. Herzen und versprachen, daß sie zu Ehren des göttlichen Herzens selber die Sonn- und Festtage heiligen, aber auch deren Heiligung überall fördern und verlangen werden, wohin ihr Ansehen, ihr Einfluß und ihre Macht reicht.

Sehr verderblich ist die Trunksucht, besonders der Genuß des Brantweines. Satan bedient sich dessen, um die Menschheit in grobe Sünden zu verführen. Ach, wie viel Hader, Feindschaft, unlautere Gespräche, Nachschwärmerei, Verschwendung, Verführung hat nicht die Trunksucht zur Folge. Sind nicht die Trinker, besonders die Alkoholisten roh, wild, thierisch? Stören nicht sie den Frieden im Hause? Sind nicht sie Ursache so vieler Klagen und Thränen, so vieler Unglücksfälle, aber auch der Noth und der Armut? Zerstört denn nicht der Brantwein die Gesundheit, schwächt er nicht Vernunft und Verstand? Und wie sehen die Kinder der unglücklichen Trinker aus? Der Brantwein ist wahrlich ein Teufelsgift! Freilich sehen die Trinker zuweilen ihr Unglück und ihre Schmach ein, allein es gebricht ihnen an Kraft, sich aus dieser schändlichen Sklaverei zu befreien. Wo könnte man nun Hilfe finden? Beim göttlichen Herzen Jesu!

Vor einigen Jahren wüthete diese Pest in einem Dorfe Tirols. Es wurde die Bruderschaft des allerheiligsten Herzens Jesu eingeführt. Dies zog an. Die Priester machten einige Männer darauf aufmerksam, daß sie sich aus Liebe zum allerh. Herzen Jesu überwinden und beherrschen mögen. Und in der That; viele Männer verbanden sich zum Mäßigkeitsvereine und gelobten aus Liebe und zur Ehre des göttlichen Herzens sich des unmäßigen Genußes berauscher Getränke zu enthalten. Der Brigener Bischof bestätigte diesen Verein und sprach aus, daß diese Huldigung dem göttlichen Herzen besonders lieb sei. So begann man aus Liebe zum allerh. Herzen Jesu und mit seiner Hilfe in dieser Pfarre das Reich des Satans zu zerstören.

Noch ärger geht es in Irland zu; auch dort wüthet die Pest der Trunkenheit, auch dort wird der Brantwein unmäßig genossen; sogar Frauen begannen sich dem Brantweingenuße zu ergeben. Nicht wahr, traurig und schrecklich! Wer soll helfen? Das allerh. Herz Jesu! Die Verehrer des allerh. Herzens

verbanden sich und beschloffen, wie im Sturme das Herz Jesu anzugreifen und um Gnade zu bitten, damit es die Sklaven der Trunksucht errette, befreie, und zum mäßigen Leben zurückführe. Diese Gnaden wollen sie durch Gebet, gutes Beispiel und Selbstverleugnung erlangen. Deshalb gelobten sie, daß sie sich aus Liebe zum Herzen Jesu jedes berauschernden Getränkes vollständig enthalten und nie einen Tropfen davon verkosten werden. Nicht wahr, das ist Heldenmuth!

In vielen Gegenden kommen Männer nicht zum Gottesdienste, besonders empfangen sie selten die heiligen Sakramente und dies aus elender Menschenfurcht. Sonderbar fürwahr, daß Jünglinge und Männer so furchtsam sind. Aber auch hier hilft das allerheiligste Herz Jesu. Aus Columbia in Amerika schreibt man: „Besonders müssen wir Gott danken für den Muth, womit so viele hervorragende Männer Gott dienen. In die Bruderschaft des allerh. Herzens Jesu sind zwei Minister, zwei Generale, fast alle Vicesekretäre und viele Reiche eingeschrieben, die sich öffentlich zu versammeln und ihren Glauben zu bekunden pflegen.“

Das Reich des Satans zerstört ammeisten der öftere und würdige Empfang der heil. Sakramente. Hier bereut der Sünder seine Sünden, hier beschließt er die Sünden zu meiden, hier beginnt die Liebe zur Welt und ihrem Glanze zu erlöschen, hier öffnet er sein Herz der göttlichen Liebe und gestärkt durch den Empfang der Gnade der heil. Sakramente beginnt er tugendhaft als Unterthan des göttlichen Reiches zu leben. Und sehet, gerade die Andacht zum allerheiligsten Herzen Jesu bewegt die Gläubigen, daß sie öfter zum Tische des Herrn nahen und somit auch zum Sacramente der Buße. O, welch ein Glück!

Endlich noch ein Beispiel, damit ihr sehet, wie durch die Andacht zum göttlichen Herzen in ganzen Pfarren das Reich des Satans zerstört, das Reich des Herzens Jesu aber begründet werden kann. In Oesterreich ist ein stilles Gebirgsdorf. Die moderne Religionslosigkeit konnte dort noch nicht eindringen. Nur einmal im Jahre herrscht daselbst etwas regeres Leben und zwar am Feste des allerheiligsten Herzens Jesu. Es wird eine dreitägige Andacht gefeiert und Gläubige aus allen Nachbarpfarren strömen zusammen. Eine große Anzahl tritt zum Tische des Herrn hin, und wenn das Allerheiligste in langer Procession über

Feld und Wiese getragen wird, da feiert das Herz Jesu einen großen Triumph. Von 770 Pfarrinjassen sind über 500 in die Bruderschaft des allerheiligsten Herzens Jesu eingetragen. Und die Frucht davon? Darüber schreibt der ehrwürdige Pfarrer: Die Frucht der Andacht zum allerheiligsten Herzen Jesu ist augenscheinlich. Die Jugend ist nicht mehr so roh und verdorben; sie ist keusch und gottesfürchtig; das eheliche Glück, die eheliche Freude, der eheliche Friede werden nicht mehr getrübt; die Kinder und Dienstboten gehorchen willig. Begründet ist dies in dem Umstande, daß es kein Haus ohne Bild des allerheiligsten Herzens gibt, und weil man kein Haus ohne Mitglieder der Bruderschaft des Herzens Jesu findet.

Liebste, was wünschet ihr für euere Häuser und Pfarren? Soll denn unter euch das Reich des Satans bestehen mit dem sündigen Tanze, mit Prahlucht, Hofahrt, Feindseligkeit, Trunksucht, Branntweingenuß, Fluchen, Zügellosigkeit und Schändlichkeit? Wünschet ihr nicht, daß auch über euch Christus herrsche; daß bei euch Demuth, Freundschaft, Mäßigkeit, Friede, Schamhaftigkeit, Reinheit, Gehorsam und Aufrichtigkeit wohne? Wünschet ihr dies? Nun, beginnt das Herz Jesu zu verehren, und ihr werdet bald mit seiner Hilfe von der schändlichen Knechtschaft, in welcher euch Satan mit Hilfe eurer Leidenschaft gefesselt hält, befreit werden, und dann werdet ihr frei und froh tugendhaft leben und ihm, dem einzigen Könige Jesu treu dienen, was einzig und allein für euch ehrenvoll ist.

Blicke ich in unserer Heimat umher, so erfüllt mich zuversichtliche Hoffnung, daß sich das Reich des Satans nicht mehr ausbreiten, sondern daß es immer mehr und mehr eingeschränkt, zerstört und vernichtet werde. Ich sehe ja, wie tagtäglich das Reich Mariens ausgebreitet wird und wie durch Maria Jesus und sein Reich zu uns kommt. In allen Gegenden unserer schönen Diözese sehe ich eine große Anzahl Marien-töchter, aber auch eine stets zunehmende Menge Ihrer Söhne, in den Marianischen Congregationen vereint, die sich zu ernstem Kampfe gegen die bösen Leidenschaften und gegen die Nachstellungen des Satans verbinden. O, ich fühle und bringe in Erfahrung, daß durch Maria das christliche Leben Fortschritte macht, das unsittliche, schändliche Leben aber schwindet. O, Maria, siege, gewinne immer mehr Töchter und

Söhne; es möge keine Pfarre ohne solche sein; dann aber stelle die geläuterten und begeisterten Kinder Jesu vor, führe sie in sein Reich, aus dem sie nimmer scheiden sollen!

Ich sehe auch den dritten Orden, in dem sich Männer und Frauen unter dem Schutze des heiligen Franciscus zum Kampfe rüsten. Männer und Frauen der ganzen Diözese, die ihr euch nicht in den Marianischen Congregationen befindet, tretet in den dritten Orden ein und bald werdet ihr entrissen aus der Gewalt des Satans hingeführt werden zum Herzen Jesu in sein Reich.

Und was sehe ich noch Freudiges? Ich betrachte die heiligen Missionen. O, wie eilt Satan geschlagen und vernichtet aus den Pfarren, wo die hl. Mission abgehalten wird. Ich sehe auch, wie sich Jung und Alt beim Tische des Herrn versammelt, wie Sonntags im Chore und laut Jesus im allerheiligsten Altars-sacramente verehrt und angebetet wird, ich sehe sogar eine Anzahl nächtlicher Verehrer des heiligen Herzens Jesu vor dem Tabernakel! Das Reich des Satans, der Finsternis und der Sünde schwindet, das Reich des allerheiligsten Herzens Jesu, das Reich des Lichtes und der Tugend aber breitet sich aus.

IV.

Es kommt der Monat Juni. In diesem Monat begehen wir außer Pfingsten noch zwei Festtage der Liebe Jesu: das Frohnleichnamsfest den 14. Juni und das Fest des allerheiligsten Herzens Jesu, den 22. Juni. Das erste Fest werden wir der Gewohnheit gemäß so feierlich als möglich mit Procession, Glockengeläute, Pöller-schüssen und Gesang begehen; auch die Octav möge, wie gewöhnlich, mit der hl. Messe vor dem ausge-setzten allerheiligsten Sacramente gefeiert werden.

Das Fest des allerheiligsten Herzens Jesu soll aber auf folgende Weise gefeiert werden:

1. Während der dreitägigen Andacht, wie im vergangenen Jahre, Donnerstag, Freitag und Samstag, d. i. den 21. 22. und 23. Juni soll in der Frühe nach der heiligen Messe oder abends die gesungene Litanei des allerheiligsten Herzens Jesu mit dem betreffenden Sühngebete abgehalten werden; dieses Sühngebete verlangt der heilige Vater ausdrücklich;

2. während der Hauptfeier Freitag, den 22. Juni, oder Sonntag, den 24. Juni, soll nach der Predigt das vom heiligen Vater bestimmte Weihegebet an das heilige Herz Jesu gelesen werden; die Prediger mögen es kurz erklären, hernach so vorlesen, daß die einzelnen Absätze vom Volke nachgebetet werden können;

3. zur Hauptfeier mögen die Gemeindevertreter eingeladen werden, damit sie sich als solche an der Andacht betheiligen; es mögen ihnen besondere Plätze angewiesen werden;

4. Freitag oder Sonntag Nachmittag soll nach der feierlichen Litanei die Procession mit dem Allerheiligsten, wie zu Ostern, stattfinden; auch an dieser mögen sich die Gemeindevertreter gemeinsam betheiligen;

5. Freitag oder Sonntag früh soll die Schulpjugend gemeinschaftlich die hl. Communion empfangen; Männer, Frauen, Jünglinge und Jungfrauen mögen an einzelne Tage der Octav vertheilt werden, so daß jeden Tag ein Theil die hl. Sühncommunion empfangt, über die das Volk von den Predigern belehrt werden soll;

6. während der Octav soll täglich die hl. Messe vor dem ausgesetzten Allerheiligsten abgehalten, zum Laibach, den 10. Mai 1900.

Schlusse die Litanei des allerheiligsten Herzens mit der Weiheformel hinzugefügt werden; sollte es irgendwo passender sein, so soll die Litanei abends abgehalten werden;

7. ich bitte auch, man möge den 21. Juni abends zu Ehren des allerheiligsten Herzens Jesu Freudenfeuer anzünden, die die Liebe der Gläubigen zum Sohne Gottes bekunden und öffentliche Genugthuung für alle Beleidigungen leisten sollen, welche Jesus von jenen leidet, welche das Reich Jesu in sich und andern untergraben;

8. Die Hauptfeierlichkeiten: Die Weihe und Procession soll man auch den Bezirksämtern bekannt geben, daß auch die Beamten daran theilnehmen können, sofern es möglich ist;

9. in Laibach wird in der Domkirche die Hauptfeier Freitag stattfinden; ich werde predigen, das Hochamt abhalten und die ganze Diöcese dem allerheiligsten Herzen Jesu weihen.

Weihen wir uns dem allerheiligsten Herzen Jesu; Jesus aber möge seine Versprechungen an uns erfüllen und uns mit zahlreichen Gnaden überhäufen, damit wir ihm bis zum Tode treu bleiben könnten.

† Antonius Bonaventura,

Fürstbischof.

28.

Naše romanje v Rim.¹⁾

V pastirskem listu poslanem Vam meseca decembra lanskega leta sem Vam sporočil željo in vabilo sv. Očeta, naj bi v svetem letu verniki romali v Rim, ne da bi tam uživali posvetnih veselic, ali da bi si pasli puhlo radovednost, ampak da bi tam v večnem mestu spoznali pred celim svetom svojo katoliško vero in z deli pokore zadobili odpustke svetega leta. Nekoliko bojzljivo sem poprašal, če smem upati, da se nas iz naše škofije toliko zbere, da moremo skupno romati v večno mesto?

Kmalu po novem letu so mi prihajali glasovi, naj se romanje odloči takoj po veliki

noči, ker v tem času ljudje še nekako najbolj lahko za nekoliko dni svoja opravila pretrgajo in bi se mogli odzvati vabilu sv. Očeta. Da se romanje uresniči, naprosil sem nekatere gospode, da se potrebnega dela poprimejo. In hvala Bogu. Klic: „v Rim!“ se je zmiraj glasneje razlegal po naši škofiji in v bližini; romarji so se zglašali in kmalu smo uvideli, da nas bo dovolj, ter smo resno začeli, da pripravimo vse potrebno za na pot.

To romanje Vam hočem kratko opisati, opisu pa dodati nekoliko opazk, naj se tega veselé naši romarji, veselé njihove družine, veselé vsi verni Slovenci ljubljanske škofije.

¹⁾ Ta opis naj se pri prvi priložnosti ljudstvu prečita.

I. V Rim.

„V Rim!“ je odmevalo po vseh naših župnijah. Kmalu so se oglašali romarji iz Gorenjske, Dolenjske in Notranjske; nazadnje se jih je oglasilo toliko, da smo mnoge morali odbiti. V ponedeljek, 23. aprila, smo hiteli na kolodvor. Veseli smo se poslovili od doma, ter se čez Gorenjsko odpeljali. Zvonovi radostno doneči iz visokih zvonikov so označevali vernikom, da so njihovi rojaki že na potu v večni Rim. Zbralo se nas je 620 in sicer okoli 40 duhovnov, 210 mož in mladenčev, in okoli 370 žena in deklet; razen duhovnov so bili to večinoma kmetiškega in delavskega stanu. Popoldne ob dveh smo prekoračili mejo ljube naše avstrijske domovine.

V torek, 24. aprila, in sicer prav zgodaj smo dospeli v Loreto, kamor nas ni gnala radovednost, pač pa srčna pobožnost do Marije, deviške Matere Božje. Saj smo iz neovrgljivih zgodovinskih dokazov prepričani, da je pod kupolo velike stolne cerkve v Loretu ravno tista hišica, v kateri je bila rojena prečista Devica Marija, v kateri ji je angelj Gabrijel naznanil, da je odbrana za Mater Božjo, v kateri je tudi res postala Mati Božja in v kateri je sam Gospod naš Jezus Kristus, Sin živega Boga, prebival, delal in molil do 30. leta svoje starosti.

Dné 10. maja 1291. je ta hišica, h kateri so v Nazaretu romali verniki vsega sveta, iz Nazareta zginila in obstala pri Reki na Trsatu; dné 10. decembra 1294. je pa tudi s Trsata izginila in je bila prenešena na Laško, dokler se ni ustavila na onem kraju, kjer je sedaj.

Polni svetega strahu smo v procesiji in pevaje lavretanske litanije stopili v veliko cerkev, ter se približevali svetemu mestu. Na zunaj je hišica obložena z marmorjem, znotraj pa so gole stene. Pri slovesni sv. maši smo veselo peli Devici Mariji na čast, po sv. maši pa sem jaz spregovoril vernim našim romarjem nekoliko o pomenu našega romanja v Loreto. Nikoli ne bomo omahovali v veri na čudež ljubezni Božje, ki se je zgodil v tej hišici,

nikoli ne bomo omahovali v ljubezni, spoštovanju in zaupanju do deviške Matere Božje! To vero bomo gojili v svojih srcih, to vero bomo ohranjevali v svojih družinah, to vero bomo spričevali zmiraj in povsod.

Vsi blaženi in polni najsvetejših čustev smo po opravljeni pobožnosti hiteli na kolodvor, da potujemo dalje. Tu so se nam dogodile prve večje neprilike: po nerodnosti ali neuljudnosti postajnega načelnika je o času odločenem za odhod našega vlaka odšel drugi vlak, mi pa smo morali v vročini čakati in pa prav težko smo iz skladišča dobili svojo prtljago, katera se je nekaterim še nekoliko poškodovala.

Toda to nepriliko smo kmalu pozabili, ko smo po lepih laških pokrajinah drdrali v Asizi. Kdo od nas ni vroče želel videti na potu tudi tega mesta? Saj se je tukaj rodil, saj je tukaj živel in umrl slavni sv. Frančišek, katerega delovanje in življenje samo že zadočuje za dokaz, da je cerkev katoliška res Božja cerkev, da je Devica Marija res Božja Mati, da je Gospod Jezus Kristus res Božji Sin.

Bolj zvečer smo še le dospeli na asiški kolodvor. Pohiteli smo v cerkev Marije od Angeljev, ki se tudi Porcijunkula imenuje. V ti cerkvi je ona mala kapelica, kjer sta se Jezus in Marija sv. Frančišku večkrat prikazala, kjer je naš svetnik po Devici Mariji od Jezusa izprosil porcijunkulske odpustke, katere mu je papež Honorij še tistega leta, 1217., slovesno potrdil; saj je pri tej cerkvi tudi tisti kraj, kjer je sveti Frančišek hude skušnjave premagal s tem, da se je vlegel med trnje in je svoje telo do krvi pokoril, na kar so v nenavadnem času na istem kraju na mesto trnja hipoma procvetele rudeče in bele prekrasne rože; saj je v tej cerkvi tudi tisti kraj, kjer je sv. Frančišek ležeč na tleh leta 1226. sveto umrl. O teh krajih smo poprej brali, sedaj pa smo jih z lastnimi očmi gledali.

Svete pesmi in lep govor O. Konstantina nas je poživil in potrdil v sv. veri, pa smo sklenili ljubiti Jezusa in Marijo, ljubiti krščansko življenje in prizadevati se, da bomo res ponižni, siromašni, čisti in sploh čednostni.

Iz te cerkve smo pohiteli v pol ure oddaljeni Asizi obiskat grob našega svetnika, da tam pomolimo za sebe, in za vse tri redove sv. Frančiška. Saj imamo tudi v naši škofiji goreče sinove sv. Frančiška, ki v njegovem duhu opravljajo misijone po naših župnijah, imamo pa tudi mnogobrojne tretjerednike, po katerih naj bi se pravo krščansko življenje v družinah in občinah vtrjevalo in razširjevalo.

Malo pred polnočjo, okrepcani na duši in telesu, odrinemo, ter drdramo proti Rimu, kamor pridemo v sredo, 25. aprila zjutraj okoli pol šestih. Romarji posedemo na pripravljene vozove in se odpeljemo na odločena stanovanja. Tu pa zadene nekatere druga večja neprilika. Za njih odločena stanovanja so zasedli drugi romarji. Toda hvala našim vodnikom, v kratkem času je vse poravnano, nevolja in žalost pozabljena.

II. V Rimu.

Bili smo torej v Rimu, kamor smo želeli priti. Odločeno nam je za Rim šest dni. V tem času moramo najpoprej storiti vse, kar je potrebno za odpustke, potem skušati, da vidimo sv. Očeta in ako ostane kaj časa, ogledati znamenitosti rimske.

Koj prvega dne se zberemo popoldne vsi romarji v Campo Santo, da od ondod obiščemo cerkev sv. Petra. Vsak romar pač želi, da svojo pobožnost najpoprej opravi na grobu prvega namestnika Jezusovega in da si ogleda veličino in krasoto te cerkve.

Na tem prostoru je bil nekdanj cirkus Neronov; tukaj je dal mnogo kristjanov neusmiljeno umoriti; nekatere je dal zamotati v kože divjih zveri, da so jih psi raztrgali, nekatere je zaukazal križati, nekatere pa je zapovedal omotati v gorljive predmete, potem pa zvečer zažgati, da so mu goreči razsvetljevali razkošne njegove vrtove. Blizu na Janikulu je bil sveti Peter križan, tukaj pa so ga pokopali in za njim precejšnje število njegovih naslednikov, ki so za preganjanja umrli mučeniške smrti. Cesar Konstantin, prvi krščanski cesar, je nad

temi grobovi sezidal krasno cerkev in jo prav cesarski bogato olepšal. O koliko romarjev, da, koliko svetnikov je skozi dvanajst stoletij v tej cerkvi na grobu prvega papeža klečalo in molilo! Papež Julij II. je pa l. 1506. položil temelj za sedanjo cerkev, ki se je 120 let zidala in se leta 1626. posvetila.

Tu v sredi velikanske cerkve je telo svetega Petra in del telesa sv. apostola Pavla. Le-sem hiti pobožni romar, kjer se nad temi telesi dviga visoko v zrak mogočen oltar na štirih zavutih stebrih iz bronaravno pod veliko orjaško kupolo, na katere dnu se sveti napis v mozaiku: „Ti si Peter, skala, in na to skalo bom sezidal cerkev svojo in dal Ti bom ključke kraljestva nebeškega.“

K temu grobu in oltarju smo hiteli mi Slovenci v lepi procesiji, toda tiho, ker se v Italiji zunaj cerkve ne sme moliti. Ginjeni smo šli skozi „sveta vrata“, letos v znak jubileja odprta in se pomikali h grobu sv. Petra. Tu smo poklekneli, tu smo molili, pa tudi zapeli; tu sem v kratko povedal pomen cerkve in vernike navduševal, da ostanejo zvesti Jezusu, svojemu kralju, zvesti sv. Petru, prvemu njegovemu namestniku, in papežem, kateri sedaj v imenu Jezusovem cerkev Božjo vladajo.

Iz cerkve gremo na hrib Janikul, od koder se nam je odprl prelep razgled na Rim in kjer smo videli ono mesto, na katerem je bil po sporočilu sv. Peter križan.

Trudni od popotovanja in današnje hoje pohitimo zvečer vsak na svoj stan, da si odpočijemo in da se naspimo, ker na potu smo morali dve noči v vagonih predremati.

Prihodnje tri dni smo se vsak dan rano v kaki cerkvi zbrali, kjer smo bili pri sveti maši, spodbujevali se s cerkvenim govorom, razveseljevali se z domačim petjem, opravili jubilejsko pobožnost in potem obiskali za obiske odločene bazilike.

Tako smo videli baziliko Marije Device, imenovano Maria Maggiore. Njen postanek v sredi četrtega stoletja je čudežen. Premožni Ivan in njegova žena sta bila brez otrok; oba sta k Devici Mariji goreče molila, naj

jima naznani, kako bi svoje bogastvo najbolje porabila. V sanjah ju Marija opomni, naj nji na čast sezidata cerkev na mestu, kjer bo zjutraj sneg; enake sanje ima tudi tedanji papež Liberij. In res rano je eskvilinski hrib s snegom pokrit. Bilo je pa to 5. avgusta in sicer v Rimu, kjer še po zimi malokedaj sneg zapade. Temu dogodku se vse čudi. Ko se pa zadeva razbistri, gredó papež, duhovni in vse rimsko ljudstvo v procesiji na hrib, ter označijo obrise za cerkev; v spomin na ta dogodek obhajamo 5. avgusta praznik „Marije snežnice“. — Pred to cerkvijo je velik steber s kipom Matere Božje; v cerkvi so mnogi sveti ostanki. Nas je mikalo videti jaslice betlehemske, sedaj v sredi cerkve v velikem oltarju, in pa staro sliko „prečudne Matere“, o kateri se govori, da jo je naslikal sv. Luka, no, če se tudi to ne more trditi, gotovo je pa iz prvih stoletij.

Obiskali smo cerkev sv. Janeza v Lateranu. Sezidal jo je cesar Konstantin, ki je tudi zraven ležečo svojo palačo papežem poklonil. Tukaj so papeži nad 1000 let prebivali, od tukaj so vladali vesoljno cerkev, tukaj se je sešlo pet vesoljnih cerkvenih zborov. O koliko romarjev, koliko svetnikov in papežev je to cerkev počastilo! Ona je mati in glava vseh cerkvá, prvostolnica rimskih papežev. V nji je nad glavnim oltarjem tisti oltar, na katerem je maševal sv. Peter, nad njim so glave sv. apostolov Petra in Pavla, nad postranskim oltarjem je pa miza zadnje večerje, na kateri je Gospod naš Jezus Kristus postavil zakrament ljubezni.

Zraven cerkve, koj čez cesto, so svete stopnice. Bile so v palači Pilatovi, trikrat je sam Jezus Kristus po njih šel gori in doli; prvič, ko so ga v petek rano pripeljali k Pilatu in odpeljali k Herodu; drugič, ko se je vrnil od Heroda k Pilatu in šel od njega k bičanju, tretjič, ko ga je Pilat pokazal ljudstvu z besedami: „Glejte človek“ in ko je potem obsojen odšel nosit težki križ na Kalvarijo. Kaka čustva so nas pač navdajala, ko smo se klečé po teh stopnicah popenjali in jih v bridkosti srca poljubljevali, posebno drugo in enajsto,

kjer se vidijo sledovi presvete Krvi našega Zveličarja. Oh, kaj ne, sklenili smo raje vse pretrpeti, kakor pa grešiti in trpljenje Jezusovo zopet ponoviti.

Odpeljali smo se tudi k baziliki sv. Pavla zunaj mesta. Tu je rimska gospa Lucina pokopala sv. apostola Pavla, kateremu so ne daleč od tod odsekali glavo. Nad grobom je cesar Konstantin sezidal cerkev; še v četrtem stoletju se je sezidala še lepša in krasnejša. Petnajststo let jo je katoliški svet občudoval; leta 1823. je pa zgorela. Nad to zgubo se je razžalostilo vse krščanstvo. Papež Leon XII. je prosil za milodare, da bi se cerkev zopet sezidala. Leta 1854. pa jo je papež Pij IX. v navzočnosti premnogih škofov blagoslovil in sicer ravno o priliki, ko je za versko resnico proglasil nauk o brezmadežnem spočetju prečiste Device Marije. Velikanski je vtisk, ki ga napravi cerkev na vsacega, ki vanjo stopi: pet ladij, množina prekrasnih stebrov, krasen oltar nad delom telesa svetega Pavla, podobe vseh papežev od Petra pa do Pija IX., verige sv. Pavla. No, nismo imeli dovolj časa, da si vse to ogledamo, ker smo hiteli opraviti svoje molitve za odpustke.

Vse te štiri bazilike smo obiskali po trikrat, kakor nam je bilo dopuščeno namesto desetkrat. Komaj smo izhajali; močno smo se utrudili, čeprav smo se nekaterikrat vozili. O káko pokoro pa so delali v srednjem veku, ko so morali obiskati sedem bazilik po dvajsetkrat! Pač smo slab rod!

Z nami vred je bilo na tisoč drugih romarjev v Rimu: iz Laške, Nemške, Belgije, iz Češke, Ogrske, Dolnje Avstrije; kar mrgolelo nas je po ulicah, v cerkvah pa in okoli njih smo se močno gnetli. In vsi ti romarji raznih narodov, raznih jezikov in stanov so bili složni v eni veri in v eni ljubezni! Mnogo se je molilo, mnogo pokore storilo.

Ne bom pripovedoval, kako smo obiskovali še druge cerkve in starodavne katakombe, naj opišem le še dan, na kateri je naše veselje priklopelo do vrhunca. Za odpustke je treba tudi vredno prejeti sv. zakramente. V soboto

popoldne smo se spovedali vsi, duhovni in neduhovni, v nedeljo pa, 29. aprila, smo imeli skupno sv. obhajilo v cerkvi sv. Joahima, sezidani v čast sv. Očetu Leonu XIII. Kako ganljivo je bilo, ko smo bili pri mizi Gospodovi vsi skupaj, duhovni in neduhovni, pastirji in ovce, vsi očiščeni v zakramentu pokore, ter smo skupno opravili še poslednje pogoje za odpustke, namreč sv. obhajilo. Očiščeni od grehov in od kazni zasluženih za grehe smo se v Bogu veselili; daj Bog, da nobeden od romarjev ne omadežuje svoje duše vsaj z nobenim smrtnim grehom!

Čakalo nas je še eno veselje: ob desetih bomo videli sv. Očeta in prejeli njihov blagoslov. Po zajutruku, katerega so nam in neštivilnim drugim romarjem pripravile usmiljenke v nekih prav priprostih prostorih vatiškanskih, odidemo v baziliko sv. Petra, kjer so sv. Oče hoteli razne romarje sprejeti. Tu so bili Belgijanci, Lahi in Avstrijski rodovi: Ogrji, Čehi, Nemci, ter lepo število nas Slovencev. Domačini, ki poznajo prostore pri svetem Petru, so trdili, da je zbranih romarjev mnogo nad 30.000. In to kakšnih romarjev! Razen cerkvenih dostojanstvenikov smo videli zastopane vse razne stanove od najvišjih do najnižjih, od najbogatejših do siromakov, od veleučenihi do priprostih kristjanov. V cerkvi svetega Petra smo se čutili vsi kot pravi bratje in sestre, izginili so vsi zunanji stanovski razločki, saj smo se čutili kot otroke iste družine, ki čakajo na prihod skupnega svojega Očeta. Jasno nam je pred oči stopala veličina in edinost sv. katoliške cerkve.

Cuj na koncu cerkve mogočno himno, ki doni iz tisoč grl vnetih Belgijcev! A na drugi strani od kapele presv. Rešnjega Telesa, kaj pomeni šum in hrum? Kaj navdušeno vpitje? Oh, sv. Oče se približujejo, že jih moremo videti! Stirje možje, rudeče oblečeni, jih nosijo na prekrasnih nosilih; sv. Oče sedé na prestolu; včasih se vzdignejo. Kako so vsi beli in suhi; kako so jim iskre oči, kako ljubko se smehljajo in kako veličastveno delé blagoslov ljudstvu, pozdravljajočemu jih z na-

vdušenimi vzkliki! Tudi slovenski „živio!“ se sliši.

Že so sv. Očeta prinesli k oltarju, stopijo h klečalniku, pevci zapojó lavretanske litanije, ljudstvo po celi cerkvi kleči in odgovarja. Sv. Oče se zdé vsi ginjeni, zdi se, da si solzice radosti brišejo iz oči. O, slovesnega trenutka! Tu je poglavar vse cerkve Jezusove, okoli njega dva kardinala in veliko število škofov, blizu njih mogočni svetovni gospodje in gospe, dalje duhovni in ljudstvo raznih narodov in jezikov: vsi na grobu svetega Petra okoli svojega Očeta kličejo k prečisti Devici Mariji, Materi Božji!

Litanije se odpojejo. Sv. Oče gredó po stopnjicah k oltarju, da nam podelé sv. blagoslov. Kako je njihov glas jasen in močan! Kako se nekako kvišku vzdigujejo, skoraj v zraku plavajo!

Blagoslov je podeljen. Sv. Oče stopijo prav brzo in lahko na prejšnje mesto, da pripusté k sebi najpoprej škofove, potem pa še po nekoliko oseb od vsacega naroda. Jaz sem imel pravico predstaviti enajst romarjev, da jim poljubijo križ na nogi in prstan na roki. Videlo se je tu prav ginljivih prizorov. Nas Slovence bota dva posebno zanimala. Predstavim jim predobrega izšolanega mladeniča iz Ljubljane, povem sv. Očetu, da je dober in veren, da je ud Marijinega društva in da jim nosi poklon Marijinih kongregacij: sv. Očetu se oči veselja zasvetlé in prav po očetovsko začnejo vrlega in presrečnega mladeniča po licu gladiti. Predstavim jim tudi delavca iz Ljubljane, povem, da je delavec, da jim nosi udanostno izjavo naših delavcev z 7000 podpisi: sv. Oče lepi album pogledajo, radostno delavca blagoslové in prav zadovoljni album sprejmejo. Med tem pa oré krasne pesmi po obsežnih prostorih, lepo se slišijo slovenski glasovi, točno spoznavam, da se poje lepa Marijina pesem.

Čas beži, sprejema je konec, če prav niso še vse določene osebe prišle na vrsto; papeževo spremstvo se po pravici boji, da se devetdesetletni starček ne bi preveč utrudil. Sve-

tega Očeta zopet na nosilih dvignejo visoko nad glave romarjev in jih po drugi strani nesejo nazaj. Zopet burni pozdravi v vseh jezikih, z rokami in robci: sedaj jih nesejo mimo naših slovenskih romarjev, kateri navdušeno „Živio“ kličejo in vsi presrečni prejemajo sv. blagoslov. Sv. Očeta so odnesli, ne vidijo se več.

Romarji ginjeni in v dnu duše pretreseni zapuščajo Petrovo cerkev. Vsi enoglasno pritrjujejo, da tako veličanstvenega prizora še niso doživeli. In zares, bil sem pri sprejemih v vatikanskih sobanah, videl sem navdušenost, toda vse to se z današnjim prizorom še primerjati ne more. Kar nekako čutili smo mogočnost in nepremagljivost sv. katoliške cerkve, malenkostno, otročje se nam je v tej luči dozdevalo vse nasprotno prizadevanje, nehoté so se nam silile na ustnice besede: „Non praevallebunt, ne bodo zmagali!“ Današnji prizor nas je o tej trditvi bolje prepričal, kakor pa sto knjig.

III. Iz Rima.

V torek, 1. maja, rano se zadnjikrat zberemo za odhod v baziliki sv. Petra. V kapelici presvete R. Telesa mašujem in zadnje besede spregovorim romarjem, pripravljenim, da po sv. maši koj odidejo. Spomnim jih, da smo do sedaj na potu in v Rimu doživeli premnogo veselja, ali da tudi to veselje ni bilo brez vsake grenke kapljice. Vračamo se zopet zdravi in zadovoljni. Prevladujejo v nas radostni spomini na svete rimske kraje, na odpustke, na svete sklepe in na svetega Očeta, pa vendar tudi neka toga se vlega na naša srca, ker se moramo ločiti od preljubih nam krajev. Videli in uživali smo mnogo duhovnega veselja, česar pa bi ne bilo brez voditeljev, ki so za nas mislili, za nas načrte delali, za nas letali in skrbeli, da vedno ostanemo skupaj in se nikdo ne izgubi. Ako je že tukaj vodnik tako potreben, kako je šele potreben na romanju v večnost; nesrečno bo naše romanje, ako se vodnikov ne oklenemo in ne hodimo, kakor nam oni zapovedujejo. Z Bogom torej, sveta mesta, vračamo se domu

poživljeni in okrepčani, vračamo se domu s trdnim sklepom, da nas nobena moč od svetega Očeta, od sv. rimske cerkve odtrgala ne bo!

Po sv. maši hitimo na vozove in na kolodvor. Jaz sem zaostal, ker sem ob enajstih imel v družbi drugih avstrijskih škofov zaslišanje pri sv. Očetu. Razložil sem kratko delo za katoliške zavode, priprave za katoliški shod in govoril o čvrstih naših možeh, ki si prizadevajo v smislu sv. evangelija in nauk sv. Očeta urediti družabne odnošaje za delavca, kmeta, obrtnika in trgovca. Sv. Oče so te zadeve kaj drage volje blagoslovili.

Po sprejemu hitim na brzovlak in že v Bolonji dohitim naše romarje. Rano ob petih, 2. maja, se vstavimo v Padovi in hitimo v svetišče sv. Antona, kjer nas je pa že okoli 2000 Poljakov prehitelo. Za romarje mašujem na grobu tega čudodelca. Ni čuda, če katoliški svet tako čvrsto zaupa v njegovo priprošnjo in pomoč. Kdor je tako nesrečen, da je pozabil na Boga, in se sklicevanju na čudeže posmehuje, naj vendar prouči življenje našega sv. Antona in zopet se bo prepričal, da so čudeži, da je torej Bog, katerega resnično oznanjuje edino sv. katoliška cerkev.

Na potu se še pomudimo v Benetkah, kjer smo se čudili trgu in cerkvi sv. Marka. O polnoči pridemo v Pontebo in v Pontafel. Malo poprej smo se v tunelu nekoliko preplašili, ker nismo mogli naprej; toda, hvala Bogu, strahu je bilo kmalu konec.

Po polnoči, 3. maja, smo se pa zopet vozili po svoji domovini in se vsi presrečni razhajali vsak na svoj dom. Prav ginjen sem bil, videč splošno navdušenost in zadovoljnost; nikdo ni rekel, da mu je žal, pač so pa premnogi trdili, da je vse prehitro minilo in da bi bili vkljub raznim težavam pripravljeni iti zopet nazaj v Rim.

Daj Bog, da bi bilo romanje koristno in blagoslovljeno za romarje same, za njihove družine in za vso našo škofijo. Imeli smo čist užitek, poslavlili smo svojega Odrešenika Jezusa, poklonili se njegovemu vidnemu namest-

niku, veliko smo molili in precej pokore storili, pa dobili, kakor upam, popolne odpustke. To je pač več vredno, kakor pa tistih 60 do 70 goldinarjev, katere smo potrošili. Naj bi ne bilo med Slovenci nikogar, ki bi nam očital in rekel: „Čemu taka potrata!“ Tako je govoril Judež in očital Mariji Magdaleni, ko je počastila Jezusa! Naj bi med Slovenci takih nesrečnikov ne bilo!

V Ljubljani, 8. maja 1900.

Hvala Vam, romarji, da ste se na potu tako lepo in potrpežljivo vedli! Hvala Vam, gg. duhovni, za preveliki trud z romarji: Bog naj Vam ga obilo povrne, pa tudi romarji naj Vam bodo hvaležni. Hvala Devici Mariji za varstvo, hvala Bogu za pomoč, za milosti in blagoslov! O Marija, sprosi nam milost stanovitnosti do konca!

† Anton Bonaventura,
škof.

29.

Klavzule,

s katerimi politična oblastva izjavljajo, da se je ugodilo predpisom, zadevajočim prodajo ali obremenitev cerkvenega posestva, so proste pristojbin.

Veslavna c. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dné 1. marca 1900, št. 3467, semkaj doslovno:

Das Finanzministerium hat über Anfrage eines Ordinariates mit dem, im Verordnungsblatte zur Publication gelangten Erlasse vom 24. Oktober 1899, Z.: 38.004, entschieden, dass die im Sinne der Ministerialverordnungen vom 20. Juni 1860, R.-G.-Bl. Nr. 162 und vom 13. Juli 1860, R.-G.-Bl. Nr. 175, betreffend die Veräusserung und Belastung des Vermögens katholischer Kirchen, Pfründen und geistlichen Institute, von der politischen Landesstelle auszustellende Erklärung, dass den besonderen, über die Veräusserung oder Belastung des Kirchengutes bestehenden Vorschriften Genüge geschehen ist, die unbedingte Gebührenbefreiung nach

T. P. 117 lit. r des Gebührengesetzes genießt, wenn diese Erklärung in Form einer Clausel der Rechtsurkunde über die Veräusserung oder Belastung eines Kirchengutes beigesetzt wird.

Abgesondert ausgefertigte derartige Erklärungen unterliegen jedoch der Stempelgebühr als Amtszeugnisse nach T. P. 116 lit. a, aa des Gebührengesetzes.

Hievon wird das hochwürdige fürstbischöfliche Ordinariat zufolge Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 17. Februar d. J., Z.: 36.297, welches im Gegenstande das Einvernehmen mit dem k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht gepflogen hat, zur Wissenschaft mit dem Ersuchen in die Kenntnis gesetzt, hievon die unterstehenden kirchlichen Aemter durch das Diöcesan-Verordnungsblatt verständigen zu wollen.

30.

Orationes imperatae.

Quia numerus „orationum imperatarum“ iusto plus accrevit, ideo statuo sequentia:

1. A 1. Maii usque ad 31. Octobris inclusive sumatur:
 - feria II Oratio pro Papa;
 - feria III. pro Episcopo dioecesano;
 - feria IV. pro Imperatore;
 - feria V. contra terraemotum;
 - feria VI. et Sabbato A domo tua.

Ordinariatus episcopalis Labaci 23. Mai 1900.

2. A 1. Novembris usque ad 30. Aprilis inclusive sumantur:

fer. II. III. IV. V. orationes ut supra, fer. VI. et Sabbato vero contra terraemotum.

Dispositiones Directorii pro Dominicis et diebus festivis manent intactae.

† Antonius Bonaventura
episcopus.

31.

Duhovne vaje.

Duhovne vaje za veleč. gg. duhovnike bodo letos zadnji teden meseca avgusta: v ponedeljek zvečer 27. avgusta se bodo začele, v petek zjutraj 30. avgusta se bodo dovršile. Želim, da se jih gg. duhovniki prav obilno udeležite, posebno oni, ki so v tem pogledu že več let zaostali.

Knezoškofjski ordinarijat v Ljubljani, dne 23. majnika 1900.

† Anton Bonaventura

škof.

32.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji: Dobovec v litijski dekaniji in Krško v leskovški dekaniji.

Prosvenci za župnijo Dobovec naj naslové svoje prošnje na prečastiti stolni kapitul ljubljanski; za žup-

nijo Krško pa na prečastiti kn. šk. ordinarijat v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi 26. junij leta 1900.

33.

Škofjska kronika.

Podeljene so bile župnije: Struge č. g. Martinu Kerinu, kapelanu v Šmarjeti; Koprivnik (Nesselthal) na Kočevskem tamošnjemu upravitelju, častitemu g. Josipu Porubski-ju; Jesenice tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Avguštinu Šinkovcu; Zasip č. g. Ignaciju Fertinu, župniku v Weissenfelsu; Brusnice č. g. Martinu Nemaniču, kapelanu na Čatežu ob Savi; Šmarije č. g. Mateju Sitarju, župniku v Št. Juriju pri Šmariji; Kresnice č. g. Simonu Smitku, župniku na Dobovcu; Stara Oselica č. g. Ivanu Soukupu, župniku na Gori nad Idrijo.

Kanonično vmeščeni so bili čč. gg.: Matej Pintar na župnijo Trato in Ivan Soukup na župnijo Staro Oselico, dne 18. aprila 1900; Avguštin Šinkovec na župnijo Jesenice dne 21. aprila 1900; Matija Prijatelj na župnijo Slavino in Martin Kerin na župnijo Struge dne 23. aprila 1900; Frančišek Avsec na župnijo Št. Jurij pod Kumom dne 27. aprila 1900; Martin Nemanič na župnijo Brusnice 28. aprila 1900; Matej Sitar na župnijo Šmarije in Anton Mali na župnijo Javor dne 1. maja 1900, prvi je bil h krati imenovan za dekana šmarijske dekanije; Josip Regen na župnijo Vojsko dne 8. maja 1900; Josip Porubski na župnijo Nesselthal dne 15. maja 1900; Matija Slak na župnijo Brdo dne 28. maja 1900; Ignacij Fertin

na župnijo Zasip in Simon Šmitek na župnijo Kresnice dne 29. maja 1900.

Premeščeni so bili čč. gg.: Ivan Gnjezda, kapelan v Cerkljah pri Krškem, kot župni upravitelj na Vojsko; Frančišek Čemažar, kapelan v Selcih, kot mestni kapelan v Radovljico; Andrej Krajec, župni upravitelj na Brdu, kot župni upravitelj v Weissenfels; Frančišek Koželj, kapelan v Križevem pri Kostanjevici, v Šmarjeto; Frančišek Erzar iz Št. Jerneja v Križevu pri Kostanjevici; Engelbert Berlan, kapelan v Št. Juriju pod Kumom, kot župni upravitelj na Dobovec.

Na novo sta nameščena čč. gg. semeniška duhovnika: Matej Sušnik kot kapelan v Selcih in Frančišek Zorko kot kapelan v Št. Jerneju.

Medduhovščino ljubljanske škofije je sprejet č. g. Jernej Klinec (P. Florus) iz reda manjših bratov sv. Frančiška, ter je dekretiran kot kapelan na Čatež ob Savi.

Začasni pokoj je dovoljen obolelemu častitemu g. Rafaelu Winklerju, mestnemu kapelanu v Radovljici.

Umrli je č. g. Ivan Knavs, župni upravitelj v Krškem, dne 10. aprila 1900.

Priporoča se v molitev čč. gg. duhovnim sobratom.

Knezoškofjski ordinarijat ljubljanski, dne 28. maja 1900.